Woensdag 22 December 1915. Eerste Jaarg. Nr 341 — Prijs: 5 [illegible]

Het Vlaamsche Nieuws

Het best ingelicht en meest verspreid Nieuwsblad van België. - Verschijnt 7 maal per week

ABONNEMENTSPRIJZEN
Per week ..... 0.35 Per 3 maanden 3.75
Per maand ..... 1.25 Per 6 maanden 7.50
Per jaar ..... 14.—

AFGEVAARDIGDEN VAN DEN OPSTELRAAD
Dr Aug. BORMS — Albert VAN DEN BRANDE
BUREELEN: ROODESTRAAT, 44, ANTWERPEN. Tel. 1990

AANKONDIGINGEN
Tweede bladz., per regel 2.50 Vierde bladz., per regel.. 0.50
Derde bladz., id. 1.— Doodsbericht ..... 5.—
Voor alle annoncen, wende m zich: ROODESTRAAT, 44.

Elzas-Lotharingen

Elzas-Lotharingen! Wie denkt er bij het hooren van dien naam niet aan een land van verdrukking, aan een volk van onder dwingelandij zuchtende burgers, wien het nog niet toegestaan wordt zich in hunne moedertaal uit te drukken? Zóó verderfelijk heeft de Fransche en Fransch-Belgische pers met hare bekrompen eenzijdigheid op den Vlaamschen geest weten in te werken, dat als zoovele andere ook die wangedachte bij de meesten is blijven voortwoekeren! Eene hier in Vlaanderen en ook in andere landen schier algemeen verspreide meening wil, dat Elzas-Lotharingen een overwegend Franschsprekend land is, dat in 1871 uit krijgskundige en politieke redenen door de Duitschers van Frankrijk werd losgerukt, maar in hart en ziel Fransch van ras en taal is gebleven; en nochtans grooter onnauwkeurigheid zou niet denkbaar zijn, dan Elzas als een niet-Germaansch land te beschouwen. Hoe buitengewoon gering het aantal Franschsprekende gemeenten in Beneden-Elzas was, terwijl Boven-Elzas er nog minder telde, bewees o. m. de volkstelling van 1881. Van de 732 gemeenten waren er in Lotharingen alleen slechts 341 uitsluitend Fransch-sprekende gemeenten, terwijl de volkstelling die in 1910 gebeurde enkel 200,000 Franschsprekenden gaf op eene bevolking van 2 millioen zielen van geheel het Rijksland.

De meerderheid van de Fransch-sprekende inwoners van het Rijksland, n. l. 146,000 of 72 %, woont in Lotharingen. Daar hebben de verschillende kreitsen eene overwegend Fransche bevolking, doch in dit geval zijn het hoofdzakelijk plattelands-gemeenten, daar niet één gemeente met meer dan 8,000 inwoners eene in meerderheid Fransche bevolking heeft. In Straatsburg bijv. is het percentage 3, in Colmar en Mulhausen ongeveer 5, in Metz 24%. Van te meer belang zijn deze gegevens, daar de bevolking sedert 1871 weinig is gestegen, n. l. van 1,517,500 tot 1,791,800, of met 274,300, zoodat eene daling van het percentage der Franschen door eene verhuizing op uitgebreide schaal van rijks-Duitschers naar Elzas, geenszins in aanmerking mag genomen worden. Integendeel, het Rijksland is gebleven wat het reeds onder Fransch bestuur was, een land, waar de uitwijking de inwijking overtrof. Van 1871 tot 1910 bijv. vertrokken er ruim 260,000 personen méér dan er zich kwamen vestigen. Wat den godsdienst betreft, het aantal Roomsch-katholieken klom er van 1,234,000 tot 1,428,000, wat zeker geene verzwakking zou kunnen genoemd worden.

Gedurende twee eeuwen zijn de Elzas-Lotharingsche gouwen Fransch grondgebied geweest en hebben Frankrijk's gloriedagen gekend, maar toch is de aard, de kern Germaansch gebleven, wat twee eeuwen van vreemde heerschappij niet vermochten uit te wisschen. Dat heeft de huidige oorlog duidelijk bewezen. Zoo lazen we in de « Nieuwe Rotterdamsche Courant » van 8 Januari 1915, dat wanneer op 13 December van het vorige jaar de Fransche troepen het dorp Steinbach, in Boven-Elzas, bezetten, zij den dorpspastoor Dr. G. Wird gevangen namen, en toen de geestelijke aan de Fránsche officieren die hem omringden vroeg waarom hij werd gevangen genomen, kreeg hij het volgend antwoord: « Wij nemen dien maatregel nu in elke gemeente die wij bezetten, daar wij met de Elzassers, en niet het minst met de Elzasser geestelijkheid, slechte ervaringen hebben opgedaan. Wij dachten in een Fransch Elzas te komen, maar zien tot onze groote droefheid en teleurstelling dat Elzas onder den invloed van den bisschop van Straatsburg Duitsch geworden is. » Voorwaar die woorden zijn veelbeteekenend en zijn des te geloofwaardiger, daar zij werden uitgesproken door menschen, die er zeker geen belang bij hebben, in dit geval, de werkelijkheid anders voor te stellen dan zij zich voordoet. In den namiddag nu, zoo gaat het bericht van de « N. R. C. » voort, tusschen drie en vier uur, weerklonk buiten de dorpsschool, waar de pastoor met andere dorpelingen als gijzelaar gevangen zat, de kreet: «Hoera! daar zijn de Duitschers! » en spoedig drongen dezen de school binnen, waar zij de gevangenen bevrijdden.

Gedurende de 44 jaar, dat Elzas-Lotharingen onder Duitsch bewind staat, is er heel wat veranderd. Dat heeft o. a. de bekende Fransche schrijver Maurice Barrès zelf toegegeven. Wanneer het in 1871 door Duitschland van het juk bevrijd werd, dat het tweehonderd jaar had te torsen gekregen, was het reeds zoo aan het Fransche dwangpak gewoon geraakt, dat men er zich nog maar amper van bewust was, Germanen te zijn. De volksklas sprak er nog wel zijn Elzasser-Duitsch, maar alle hoogere ontwikkeling was Fransch, de leidende standen kenden geen Duitsch, de hoogeschool was Fransch, met één woord, eenieder die zich een weinig boven « het volk » gevoelde, sprak uitsluitend Fransch, of tot den minderen man Elzasser-Duitsch. Het karakter zelf van het volk had er dan ook veel toe bijgedragen om die halve verwording te laten gebeuren, want slechts twee euwen waren verloopen sinds de Franschen Straatsburg in vollen vredestijd bezet hadden: door de oud-Germaansche dwaze voorliefde voor het vreemde en vooral voor de Fransche uiterlijke verfijning, was de Elzasser een halfslachtige na-aper van den Franschman geworden. Er woekeren ongeveer dezelfde wantoestanden als hier in Vlaanderen, en heel en al dezelfde als in Fransch-Vlaanderen, dat nu ook reeds meer dan twee eeuwen van den Germaanschen moederstam afgerukt is. De aristokratie was trotsch op haar Fransch, dat evenwel door woordenkeus, zinbouw en tongval een Duitschen achtergrond liet vermoeden. Ternauwernood waren er nog kringen die van hart en ziel Duitsch waren gebleven en alleen onder de werkersstanden zou men nog enkele Elzassers hebben aangetroffen, zooals Daniel Hirtz en Christian Hackenschmidt, die Germaansch voelden, maar zij trokken zich terug toen Elzas door de Duitschers bezet werd, waagden het niet meer met hen te sympathiseeren uit vrees dat het Fransche leger opnieuw Elzas zou heroveren. Ook bij anderen, die nog Duitschgezind waren gebleven, had de oorlogsgeesel wrevel tegen de Duitschers in het leven geroepen. Zelfs de enkele geestelijke voorgangers van het volk, zooals « Pfarrer Hackenschmidt » die in hun hart nog Germaansch waren, vermeden uit angst of wrevel alle niet noodwendige voeling met de Duitsche burgerlijke of militaire overheid.

Gedurende het 44-jarig tijdperk der Duitsche heerschappij, werd Elsas-Lotharingen weer grootendeels voor de Germaansche beschaving en taal gewonnen, tot spijt van de Fransche « Alliances » en andere dergelijke Fransche instellingen, die met den dag hun invloed zagen verminderen. Wel wordt het Fransch nog gesproken door een deel rijken en aristokraten, die hun dochters nog naar Fransche kloosterscholen zenden, maar het Rijksland is nu weer zóó kern-Duitsch geworden, dat, indien men eene stemming hield voor de keuze, Frankrijk of Duitschland, ongetwijfeld 80 % voor Duitschland zouden stemmen; en dat uit beweegredenen van meerderen ekonomischen bloei en ook omdat men in Duitschland oneindig meer de godsdienstige overtuiging van zijn medemensch eerbiedigt en den godsdienst aankweekt, dan in Frankrijk.

Sinds het uitbreken van de vijandelijkheden is de toestand in Elzas-Lotharingen in Germaansch opzicht nog aanmerkelijk verbeterd. De francophiele partij van de gemengde Romaansch-Germaansche « dubbelkultuur », die zooals men weet een bufferstaat tusschen Frankrijk en Duitschland wilde vormen, die behoudt thans het stilzwijgen. Waarschijnlijk heeft het hoogverraad van een Wetterlé, een Weill of een Blumenthal haar tot inkeer gebracht. De Fransche propagandeerende « Revue Alsacienne » van Bucher, de « Nouvelliste » van Wetterlé » en de « Cahiers Alsaciens » van Dallinger, zijn met den oorlog als bij tooverslag in het niet verzonken. Behalve enkele vrijschutters uit de Franschsprekende grensgemeenten, voelt zich geheel Elzas-Lotharingen Germaansch.

Het is geen geheim meer dat Elzas in verhouding tot zijne bevolking het grootste aantal vrijwilligers heeft opgeleverd, van geheel Duitschland, wat zeker geen blijk is van germanophobie. De meest aanzienlijke families, die er tot hiertoe altijd Fransch onder elkaar spraken, zijn er nu trotsch op Duitsch te spreken. Begrijpelijk zijn er nog anderen, maar hun aantal is aanzienlijk geslonken.

Wat er ook van zij het is een feit, dat de Germaansche ziel in den Elzas ontwaakt is, dat de Elzassers in den strijd hun bloed met dat der overige Duitschers mengen en zich geheel met hen eens voelen.

Winston Churchill, de op 12 November l.l. afgetreden Engelsche minister, verklaarde in een zijner redevoeringen, dat de inlijving van Elzas-Lotharingen in 1870 de oorzaak van den huidigen wereldkrijg was geworden, en van Fransche zijde werd reeds dikwijls en wel van ambtelijke zijde gezegd, dat men het zwaard niet zal neerleggen, vóór Elzas-Lotharingen zal heroverd zijn.

Wij zullen ons hier niet uitlaten over het rechtvaardige of onrechtvaardige dier bedoeling welke in Frankrijk en elders gekoesterd wordt. De tijden zijn daar allezins te ongunstig voor; doch het zij ons toegestaan de volgende beschouwing in 't midden te brengen.

Frankrijk wil Elzas-Lotharingen heroveren en de, volgens Fransche zienswijze, verdrukte landstreek terug bij « la mère-patrie » voegen. In eene redevoering heeft Staatsminister Em. Vandervelde gezegd, dat bij eene overwinning der Entente, het Groot-Hertogdom Luxemburg, dat volgens hem aan ons land toekomt, terug aan België moet worden gehecht. Anderen, als Baie o. a. ook, deelen dezelfde meening. Hier zij des aangaande alleen gezegd, dat indien men zich in het hoofd wil steken terug te eischen wat ons vroeger heeft toebehoord, wij, Vlamingen, zeer ver kunnen gaan. Wij bedoelen b. v. de schoone steden van het Oud-Vlaanderen: Rijsel, Kassel, Valenciennes en heel den Westhoek, waarvan het terugbekomen eene verzuchting is van het Flandria irridenta. Frankrijk, dat aan koloniën alleen ruim 10 millioen vierkante km. bezit, zou ons wel dat kleine hoekje gronds mogen terugschenken, dat altijd Vaamsch is gebleven van hart en zin. Na al hetgeen wij voor Frankrijk hebben gedaan, kan haar die gift zeker niet te groot toeschijnen.

Jul. GONDRY.

ONZE LETTERKUNDIGE PRIJSKAMP

Limburg

Wij denken onzen Letterkundigen Prijskamp te kunnen eindigen vóór Nieuwjaar, — hoewel de reeks van Vlaamsche schrijvers nog verre van uitgeput is, — en dan tot de mededinging en tot de uitspraak over te gaan.

Wij hopen dat de hr Alfons CORNELISSEN, die sinds weken aan het ziekbed ligt gekluisterd, en die met de hh. Dr PICARD en Prof. BRABANTS, deel uitmaakt van onzen keurraad, tegen dien tijd geheel hersteld zal wezen.

Wij zouden toch nog gaarne spreken over zekere dichters en schrijvers, als daar zijn Jan Bols, Lodewijk Mercelis, Pol Anri, Herman Baccaert, Jef Mennekens, Lodewijk en Herman de Schutter, Aug. Cuppens, Leo van Puyvelde, Aug. van Cauwelaert (den dichter, niet te verwarren met zijn broeder den spreker, vroeger *volksch* thans *staatsch*), Mevr. Maria Verhuyck, deze de eenige vrouwelijke lidmaat van de Vereeniging van Letterkundigen.

Intusschen wordt ons nog toegezonden van Prof. Paul Bellefroid, de *Limburgsche Letteren*, waaruit wij gaarne eenige namen mededeelen.

Wat de heer Bellefroid deed voor Limburg zou ook moeten geschieden voor de andere Vlaamsche gouwen: Antwerpen, Brabant, Oost- en West-Vlaanderen.

Zóó slechts zal er een volledig en trouw beeld ontstaan van Vlaanderen's letterkundige grootheid en weligheid, wat noodig is voor later, want niet aan ons, doch aan de toekomst liggen eindkeuze en eindoordeel.

* * *

Heeft Limburg bezielde dichters, het telt ook talrijke en vaardige romanschrijvers, verhalers en vertellers. Kan het anders in deze — tot nog toe — stille gouw, waar gedurende de lange winteravonden en Zondagnamiddagen het boek den eenzamen inwoner tot liefste tijdverdrijf strekt?

Al de prozaschrijvers groepeeren onder eene eenige rubriek, is onmogelijk. Men kan de letterkundigen niet rangschikken als dichters, romanschrijvers, tooneelschrijvers, gelijk men een boek in hoofdstukken verdeelt. Hoevelen zijn er niet, die de harp tokkelen en ook ledige uren overhebben voor het verhaal of het tooneel? Schreef pastoor Cuppens, van het Limburgsch Driemanschap, geene heerlijke *Vertelselkens*, in 1907 in-bundel uitgegeven? Zijn de *Reisverhalen* van Theodoor Seyens, de *Verhalen voor groote en kleine kinderen* van Pieter-Jacob Stinissen, de *Novellen* van Lambrecht Lambrechts wellicht niet even verdienstelijk als hunne dichtwerken?

Er zijn echter talrijke letterkundigen, in Limburg, die zich vooral door den roman, het verhaal, de novelle aangetrokken voelen en aan de dichtkunst minder mededoen.

Nicolaas THEELEN. — Op de eerste plaats ontmoeten wij Nicolaas Theelen, den boeienden verhaler, kundigen tooneelschrijver, scherpen journalist en welsprekenden redenaar, in den Vlaamschen strijd meer dan vergrijsd.

Zijne romans *De Twee Hoeden* en *De Duivenmelker*, evenals zijne eerste novelle *Klaas Nulens*, zijn eenvoudig en bevattelijk, dikwijls zeer aandoenlijk, en gansch in den volkstrant geschreven. *Klaas Nulens* beleefde drie uitgaven.

In 1882 ondernam Theelen een weekschrift voor romans, novellen, enz., onder den titel *De Vlaamsche Lezer*, dat hij meerendeel zelf opstelde. 't Was een onderneming van belang: elk weekschrift besloeg 16 groote bladzijden, dus 850 bladzijden per jaar. Goedkooper lectuur werd, in dien tijd ten minste, voorzeker niet geleverd; het nummer kostte slechts 15 centiemen, de jaarlijksche inschrijvingsprijs was bepaald op 5 frank. Na den tweeden jaargang viel deze uitgave, waarvoor de krachten van een enkel persoon, hoe vlug en werkzaam ook, te kort schoten.

Reeds meer dan 40 jaren strijdt Nicolaas Theelen mede in het Vlaamsche kamp en sedert lang te midden eener bevolking die door de nabijheid der Waalsche grens meer dan eenige andere aan den noodlottigen Franschen invloed is blootgesteld.

P. J. G. MAES. — Een tijdgenoot van Theelen is P. J. G. Maes, geboren te Neeroeteren in 1844, die door verscheidene verhalen en geschiedkundige schetsen de aandacht tot zich riep.

Zijn eerste ons bekende werk verscheen in 1877, onder den titel *Kort overzicht van de geschiedenis der stad Halen* en genoot bij de vakmannen een gunstig onthaal.

Onder den deknaam P. J. Waerseggers en in medewerking met K. L. Van Gansen, die K. L. Voorlichter teekende, schreef hij in 1879 zijn *Karel Vrijman, Wetenswaardigheden en wilskracht van een' dorpsonderwijzer.*

Sedert een tiental jaren is Maes voor goed begonnen zijne lettervruchten in druk te geven. Achtereenvolgens verschenen van hem sedert 1900: *De Lakennijverheid te Roeselare in de 16e eeuw; De laatste Graaf van Loon*, romantisch verhaal uit de 14e eeuw; *De Binders in het land van Lummen; Het Munthuis van Thorn; De Belgische vrijwilliger en andere verhalen; De maatschappelijke strijd in Vlaanderen en de Guldensporenslag; Een Heksenproces in de Limburgsche Kempen*, geschiedkundig verhaal; en eindelijk een geschiedkundig roman, getiteld *Filips van Artevelde.*

Onlangs bezorgde hij eene *Geschiedenis van Neeroeteren*, in twee deelen, met talrijke platen en kaarten.

Zooals de titels der werken het reeds aanduiden, verhaalt Maes bij voorkeur uit de geschiedenis zijner geboortegouw. Jaren lang moet hij zich bezig gehouden hebben met het navorschen van Limburg's verleden, waaruit hij dan ook veel belangrijks weet te vertellen. Zijne plaatsbeschrijvingen toonen aan dat hij de provincie Limburg bereisd en doorwandeld heeft en ten minste sommige gedeelten ervan met huis en thuis kent.

Maes is een echt Limburgsch schrijver. De gebeurtenissen, die hij verhaalt en die steeds een geschiedkundigen grond hebben, worden meestal op Limburgschen bodem afgespeeld; 't zijn ook Limburgers die daarin optreden. Het karakteristieke echter van de Limburgsche menschen en landschappen heeft hij minder scherp opgevat, althans niet doen uitkomen, zooals bijv. Lambrecht Lambrechts, Jaak Boonen, Jeurissen, August Cuppens dat gedaan hebben. Vergeten wij echter niet dat Maes, die 't verleden beschrijft, over geene levende modellen voor zijne persoonschetsen beschikt.

Enkele verhalen, als *Ontrouw en Wraak, Arendsnest en Arendsneus* worden ontsierd door eene driftigheid, die in letterkundige werken liever ontbeerd wordt. Zij herinneren aan Brans' *Limburgsche Schetsen*, welke echter met meer kleur en keurigheid geteekend zijn.

Maes is een boeiend verhaler. In zijn *Binders in het land van Lummen* vooral heerscht leven en gevoel; de feiten, volgen elkaar met snelheid op; geene langdradigheden, geene afwijkingen; 't is een volksboek zooals onze Limburgers er gaarne hebben. Geschiedkundige opheldering worden den gewonen lezer in den loop van het verhaal gespaard en volgen onder eene afzonderlijke rubriek voor de liefhebbers. Wat verstaat men door binders van Lummen? 't Was eene dievenbende, die op het einde der 18de eeuw den schrik verspreidde in de oude baronie van Lummen en de aangrenzende dorpen.

Voor vredestijd

In antwoord op vragen, hem in het Lagerhuis gesteld, heeft Asquith gezegd, dat de Engelsche regeering zich ten volle bewust is van het groote belang van de ekonomische, sociale, kommercieele en financieele vraagstukken, die na den oorlog zullen rijzen, en dat ervaren mannen van het vak die al bij voorbaat bestudeeren. Er is, zeide de minister verder, al veel voorloopig onderzoek gedaan.

Van dergelijke zorgen voor den tijd van vrede vertelt kapitein Norregaard, de bekwame schrijver van de krijgskundige beschouwingen in het Noorsche Morgenblad, voor zoover Duitschland betreft. Onpartijdigheidshalve zegt hij, overtuigd te zijn, dat er in entente-landen zeker ook in die richting wordt gewerkt, met name weet hij dat van Frankrijk. Maar hij heeft nu allerlei van dien aard aangaande Duitschland verzameld.

Duitschland zendt zijn invalieden naar scholen, waar zij het gebruik van kunstledematen leeren, en een of ander handwerk, dat hen in staat zal stellen, in eigen onderhoud te voorzien. Dan heeft Duitschland in Amerika voor honderden milliocnen goederen gekocht om binnen de twee maanden na het sluiten van den vrede afgeleverd te worden: o.a. koper, katoen, wol, spek, tarwe, landbouwwerktuigen, enz. Ze worden opgestapeld dicht bij de havens, waar Duitsche schepen vastgelegd zijn, zoodat ze snel naar Duitschland kunnen vervoerd worden, en kunnen dienen om het bedrijfsleven weer aan den gang te brengen en de sporen van den oorlog zooveel mogelijk uit te wisschen.

De Duitsche staat heeft maatregelen getroffen om zijn invaliede manschappen weer op de been te helpen of zoo noodig voor hun leven te ondersteunen. Er wordt drieërlei pensioen aan invalieden uitbetaald: 1. aan verminkten voor hun heele leven ,27 mark in de maand; 2. een toeslag van 15 mark in de maand aan allen, wier werkkracht met ten minste 10 t.h. is verminderd; 3. een vaste rente, die bij algeheele ongeschiktheid tot werken voor gemeene soldaten 45 mark en voor onderofficieren van alle graden van 50 tot 75 mark in de maand bedraagt. Eens in het jaar wordt bepaald of die rente verminderd zal worden, in geval van stijging van inkomsten. Een soldaat, die volslagen tot werken ongeschikt is, kan het dus brengen tot 87 mark in de maand.

Bij deze staatshulp komt nu nog de partikuliere hulp, die er op uit is om de invalieden zooveel mogelijk weer tot werken te krijgen. Een voorbeeld is wat Krupp gaat doen. In bijna alle provinciën en groote steden, zegt de « Kruppsche Mitteilungen », worden pogingen gedaan om de verminkten werk en bezigheid te verschaffen. De firma Krupp, die al 27.000 van haar werklieden naar het front heeft zien gaan, wil daartoe meewerken.

Zoodra iemand, die in haar dienst is geweest, iets kan uitrichten, zal zij hem werk geven. Daarmee handelt zij naar den wensch van de meeste arbeiders, die niets liever willen, dan zoodra mogelijk weer aan het werk te gaan. De firma zal zoo noodig kunstledematen verschaffen en een school oprichten opdat verminkten, die hun oude werk niet kunnen verrichten, iets anders kunnen leeren. Gedurende den leertijd wordt ook loon betaald. Het geleverde werk zal zoo hoog mogelijk worden beloond en niet in mindering komen van wat de staat uitbetaalt.

« Reeds nu tijdens den oorlog », zegt de « Kruppsche Mitteilungen », « maar nog meer na afloop van den oorlog heeft ons vaderland al de krachten noodig waarover het beschikt, om al wat er verwoest is weer op te bouwen, om nieuwe waarden te scheppen en het heele bedrijfsleven van het volk tot nieuwen bloei te brengen. Bij dien arbeid valt ook aan de invalieden, die nog eenig werk kunnen verrichten, een gewichtig aandeel toe. Wij zijn overtuigd, dat onze menschen, ieder on zijn wijs en on zijn gebied, gaarne willen meewerken aan die schoone en grootsche taak. »

Wanneer zal ook bij ons, in 't vooruitzicht van den vrede op doelmatige wijze kunnen gewerkt worden?

DAGELIJKSCH NIEUWS

AAN ONZE LEZERS. — Wij raden onze lezers van Antwerpen en omliggende aan, zich per maand te abonneeren op ons blad. Van af 1 December wordt dan het blad tehuis besteld met de eerste postuitdeeling. Men gelieve zich te wenden tot het bureel van het « Vlaamsche Nieuws », Roodestraat, 44.

ONZE VLAAMSCHE (?) ANTWERPSCHE SCHOUWBURG. — Wij ontvingen een brief waarin ons gevraagd wordt of de Antwerpsche Koninklijke Vlaamsche Schouwburg opzetteliik slechts Fransche stukken speelt.

Wij weten niet of dit stelselmatig gebeurt, doch het feit bestaat. Wij hopen dat daaraan verandering zal gebracht worden.

In dezen tijd moeten we ons-zelf zijn.

Mochten al de Vlamingen het artikel van Dr. Jacob, in ons nummer van gisteren, lezen en het overwegen. Ze zouden dan het verschil leeren dat er bestaat tusschen Volk, Staat en Natie en zouden aldus op den weg geraken van ware, echte vaderlandsliefde.

DE DIPLOMATIE DER BONDGENOOTEN. — De « Gazette de Lausanne » uit hare gevoelens over de diplomatie der verbonden mogendheden:

Weken gaan voorbij, maanden vliegen heen, gebeurtenissen volgen elkaar op, alleen de buitenlandsche politiek der geallieerden is steeds onveranderlijk dezelfde gebleven. Dikwijls heb ik getracht de redenen harer onvoldoendheid te vinden. Ik wil er nog eens op terugkomen. Als een nauwkeurige en onpartijdige opmerker, heb ik de politieke stelsels en de mentaliteiten, die in Engeland en Frankrijk den boventoon voeren, beschuldigd. Demokratische stelsels, welke gedomineerd worden door den strijd der politieke partijen, overheerscching van redenaars, mentaliteiten van sociale hervormers en utopisten. In een strenge beoordeeling welke ik eenigen tijd geleden aangehaald heb, beschreef Wells de Engelsche Regeering als zijnde eene regeering van redenaars en advocaten; men kan hetzelfde van de Fransche Regeering zeggen. Hieromtrent schiet mij een aphorisme van Napoleon te binnen:

« De groote redenaars, zeide hij, die de vergaderingen door schitterende woorden domineeren, zijn gewoonlijk zeer middelmatige politiekers. Gij kunt hen niet met woorden bestrijden want zij hebben er steeds veel hoogdravender dan gij; gij moet tegenover hunne raddetong, een bondige, logische redeneering stellen; hunne kracht ligt in het ijle; men moet hen tot de werkelijkheid der feiten terugvoeren: de praktijk doodt hen. »

... De praktijk doodt hen!... Vreeselijke woorden! Om oprecht te zijn, moet men bekennen, dat er tegenwoordig in de Fransche Regeering eenige mannen van aktie zijn van eene ontegenzeggelijke waarde, doch de redenaars vermoorden hen met hunne redevoeringen en doen onbewust alles om hen te beletten handelend op te treden.

VOLTOOIING VAN EEN TUNNEL NABIJ VISÉ. — De boring van den voornaamsten tunnel der spoorlijn Aken-Antwerpen, nabij Visé, heeft gisteren plaats gehad in het bijzijn van den heer Goeverneur-Generaal. Eene kleine plechtigheid ging hiermede gepaard.

HET EINDE VAN DE ONEENIGHEDEN IN DEN GEMEENTERAAD VAN ETTERBEEK. — Men kent de bijzonderheden van wat er in den gemeenteraad te Etterbeek plaats vond. De afwezigheid van een raadslid behoorende tot de meerderheid heeft de kracht der partijen verplaatst, en de voorstellen van het kollege werden systematisch verworpen.

Een groot aantal posten van het gemeentebudget werden verworpen en de kredieten werden niet gestemd. De Besiendige Deputatie van Brabant heeft, van haar kant, geweigerd, om er geen nota van te nemen, zooals zij volgens de wet het recht had te doen. De toestand dreigde allerverwardst te worden. De Gouverneur-Generaal in België heeft thans een verordening uitgegeven, gelastende om al de posten, welke door den gemeenteraad verworpen werden, ambtshalve op het gemeentebudget in te schrijven.

Aldus zijn de geschillen voorloopig gestaakt, welke de gemeente Etterbeek in beroering gebracht hadden, alsook de daaraan grenzende gemeenten van Groot-Brussel, die eraan deel genomen hadden.

INTEREST EN DELGING DER OORLOGSBELASTINGEN. — De Goeverneur-Generaal in België heeft machtiging gegeven tot het opnemen in de staatsbegrooting voor 1916, van een post van ongeveer 45 1/2 millioen, moetende dienen tot het betalen der interesten en tot het verzekeren van den delgingsdienst der leeningen welke door de negen provinciën aangegaan werden tot dekking der twee oorlogsbelastingen, waarvan de eerste, ten bedrage van 480 millioen, volledig gestort is, en de tweede, bedragende 40 millioen per maand, onlangs aan de stemming der onderscheidene provinciale raden onderworpen werd.

EEN HALVE EEUW VAN OORLOG. — Het « Journal de Genève » heeft een vergelijkende tabel opgemaakt der sommen welke aan de laatste groote oorlogen en aan dien welke thans Europa verscheurt, besteed werden.

Het is inderdaad interessant om de enorme sommen welke gedurende dezen oorlog uitgegeven werden, te vergelijken met de kosten der voornaamste oorlogen der laatste 50 jaren. Deze uitgaven zijn allergeringst in vergelijking met de milliarden welke thans weggegooid worden.

Duitschland gaf in 1870-71, in het geheel 8,400 millioen mark uit, waarvan 1,750 mark als directe oorlogskosten. Het overige werd uitgegeven aan pensioenen, aan vergoedingen, enz.

Frankrijk besteedde 9,287 millioen, waarin de 5 milliard vergoeding aan Duitschland begrepen zijn en de interestdienst voor de leening dezer som.

De Turksch-Russische veldtocht, in 1877, heeft 6,500 millioen frank gekost, de Spaansch-Amerikaansche, in 1898, evenveel; de Boeren-oorlog 6,750 millioen waarvan 5,275 door Engeland gedragen werden.

De Russo-Japansche oorlog, in 1904, 5,700 millioen aan Rusland en 5,180 millioen aan Japan; de Italiaansch-Turksche veldtocht, in 1911, bij de 3,000 millioen lire, en de twee Balkan-oorlogen, in het geheel 5,000 millioen.

VLAAMSCH MET HAAR. — Uit den omzendbrief van een houtkoopman:

« Buiten Gewone Gelengenheit van verkoop van schoone hout, Ghlin bij Bergen. — Mijnheer, Ik heb de eer u te laten weten dat ik dijnsdag 14 December aller schoonste hout zal verkoopen om een uur namiddag in de herberg van Arthur Gilbert, Gemeente Plaats te Ghlin, bij den stilstand van den tram Bergen Ghlin: 317 Baliveaux verscheden sorten in 5 loten; 26 Dikke onvolwassene eiken 3 loten; 144 schoone Heesters 5 loten; 60 zeer dikke Eiken (2 m à 3 m. omvang) 26 loten; 7 witte Populieren 3 loten; 61 zeer schoone Canadas, 18 loten. Allergemakkelijk vervoer. — Goede wegen bij de statie van Ghlin. — Nimy. — Bergen. — Ik ben te uwer beschieking voor alle bij kommende inlichtingen. »

Waar het « kunnen » ontbreekt, is het pogen reeds zeer verdienstelijk!

BIJGELOOF BIJ ONZE NOORDERBROEDERS. — Een groote vermaardheid in Drente heeft eene vrouw te IJde, die bekend staat alle breuken te kunnen genezen, en wel op eene zeer zonderlinge wijze. De breuklijder ofwel zijn vertegenwoordiger — want 't is niet noodig dat de lijder zelf aanwezig zij — die zich bij het wijf aanbiedt om hulp, wordt een oogenblik alleen gelaten in het woonvertrek. De vrouw verwijdert zich even en keert terug met een hamer en een of meer nagels. De bezoeker wordt verwezen naar een in de buurt van de woning staanden boom en krijgt in opdracht, de nagels in dien boom te spijkeren. Deze handeling is voldoende om de breuk te genezen. Het wijf eischt voor haren raad geene belooning, want al wat ge geeft is goed.

Dar er van den tooverboom veel wordt geprofiteerd, is zeker; want op sommige plaatsen ziet men geen schors — van al die nagelen!

MENSCHLIEVENDE MAATREGEL. — Bij den gemeenteraad van Parijs zal een voorstel ingediend worden, strekkende om in de Parijsche ziekenhuizen bijzondere afdeelingen in te richten voor behoeftige soldaten, die wegens tuberculose uit den oorlog terugkeeren. Deze ongelukkige menschen vallen niet onder de bepalingen der wet, die zich het lot van de in den oorlog gebrekkig geworden soldaten aantrekt. Zij worden zonder pensioen naar huis gezonden. Wel zijn er door de bestendige tuberculose-kommissie in Frankrijk in verschillende departementen inrichtingen in het leven geroepen, waar tuberculeuze soldaten opgenomen kunnen worden, maar hun verblijf in die inrichtingen kan slechts drie maanden duren.

Dausset, de algemeene verslaggever over de begrooting van de gemeente Parijs, beveelt het plan om aan de Parijsche ziekenhuizen bijzondere afdeelingen te verbinden voor de verpleging van tuberculeuze soldaten, in de « Matin » aan.

Zuid-Afrika

Ds. B. ten Kate deelt in de « Rotterdamsche Kerkbode » iets mede uit een pas ontvangen brief van ds. van Broekhuizen, die in de gevangenis te Johannesburg zit. Hij schrijft o. a.:

« O, mijn Broeder, gij kunt niet beseffen, wat dit voor een mensch beteekent, om hier nu bijna al een jaar opgesloten te zitten, afgezonderd van dierbare vrouw en kind, afgesneden van iemands roeping, alleen, steeds alleen! Eenzaam ben ik en verlaten, ja, de ellende drukt mij neer, gelijk de Psalmist zoo treffend dat weergeeft. Gode zij dank, blijven wij allen gezond. Wij zijn hier met ons 24 in een gesloten ruimte, generaal De Wet, Kemp, enz., al de zoogenaamde leiders, en over onze behandeling hier kunnen wij niet klagen. Het vreeselijkste is onze opsluiting, die afzondering, die werkeloosheid. Maar tot nu hebben wij het kunnen dragen, steeds de hoop koesterende: één dezer dagen gaan wij uit! Eerst de hoop op de electie en nu weer op het Parlement; en dan, onder dit alles, biddend opzien tot Hem, die alle macht heeft in Hemel en op aarde! Maar tot nog toe alles tevergeefs. Geen verlossing! Men wordt zoo moe van alles: lezen, timmermanswerk, schrijven; men wil een verandering hebben, men wil natuur zien, loopen, rijden, ja, wat niet al en... het is onmogelijk.

» De menschen (de vrienden in de stad en land) zorgen goed voor ons; elken dag sturen zij ons warm eten van buiten, en dan komen er koek en vruchten, ja, allerlei lekkernijen; daarvoor zijn wij zeer dankbaar.

De electies waren voor ons aan den eenen kant een bittere teleurstelling, maar aan den anderen kant waren wij dankbaar, dat toch 80,000 op Nationaal hun stem hebben uitgebracht. Mijn vrouw zie ik geregeld eenmaal per week; met haar en onze lieve Johanna (zijn eenig kind) gaat het goed. »

DE OORLOG

Officieele Legerberichten

VAN DUITSCHE ZIJDE

Westelijk gevechtsterrein

Berlijn, 21 December. — Officieel:

Ten Westen van Hulluch nam een Duitsche afdeeling een Engelsch mijnwerk en weerde een nachtelijken aanval af.

Op vele plaatsen van het front levendige artilleriegevechten.

Geene gebeurtenissen van beteekenis.

Russisch gevechtsterrein

Berlijn, 21 December. — Officieel:

In den nacht van 19 op 20 December had eene vooruitgeschoven Russische afdeeling de dicht bij ons front liggende hoeve Dekschi (dicht ten Zuidoosten van Widsy) bezet. Zij werd gisteren opnieuw verdreven. Ten Zuiden van het Wygonowskoje-meer en bij Koscinshowka (ten Noordwesten van Czartorysk) werden vijandelijke verkenningsafdeelingen teruggeslagen.

Balkanfront

Berlijn, 21 December. — Officieel:

De toestand is over 't algemeen onveranderd.

VAN OOSTENRIJKSCH-HONGAARSCHE ZIJDE

Russisch gevechtsterrein

Weenen, 20 December. — Officieel bericht uit het hoofdkwartier:

Niets van belang te melden.

Italiaansch gevechtsterrein

Weenen, 20 December. — Officieel bericht uit het hoofdkwartier:

Op het geheele front matige artillerieactie, die slechts in de sectoren van Chiese en van den Col di Lana heviger is geweest dan elders.

Balkanfront

Weenen, 20 December. — Officieel bericht uit het hoofdkwartier:

De troepen van generaal Von Kövess hebben de sterk verschanste vijandelijke stellingen aan den knievormigen bocht van de Tara ten Zuidwesten van Bjelopolje en bij Godoesa, ten noorden van Berane, stormenderhand genomen. In de gevechten aan de Tara hebben wij 2 veldkanonnen en 1200 geweren buit gemaakt.

VAN TURKSCHE ZIJDE

De Dardanellen

Konstantinopel, 20 December. — Officieel:

Aan het Dardanellen-front begonnen onze troepen, in den nacht van 18 tot 19 en in den morgen van 19 December, bij Anaforta en Ari Boernoe, na hevige voorbereiding met artillerie, de aanvalsbewegingen tegen de vijandelijke stellingen. Om die beweging te stuiten ondernam de vijand 's namiddags bij Seddul-Bahr met alle krachten een aanval, die geheel mislukte. De vijand moest inzien dat het succes van onze naar het Noorden gerichte aanvallen onvermijdelijk was, en scheepte in den nacht van 19 tot 20 December in allerijl een deel van zijn troepen in. Desniettegenstaande kon de vijand, trots den dichten mist, de achtervolging door onze troepen gedurende zijne achterwaartsche beweging, niet verhinderen. De laatste berichten van vandaag behelzen dat onze troepen Anaforta en Ari Boernoe van vijanden zoo volledig hebben gezuiverd, dat aldaar niet één vijandelijk soldaat achterbleef. Onze troepen drongen door tot aan de kust en veroverden een zeer grooten buit aan munitie, tenten en kanonnen. Daarenboven schoten wij een vijandelijk vliegtuig neer, dat in zee viel, en namen den loods en den waarnemer gevangen.

De vijandelijke aanval bij Sedd-ul-Bahr op 19 December 's namiddags verliep als volgt: De vijand onderhield een tijdlang hevig vuur uit zijn veldkanonnen van allen kaliber en van zijn monitoren en kruisers tegen onze stellingen. Dan viel hij met alle krachten opvolgendlijk onze rechtervleugel, het centrum en den linkervleugel aan. Maar onze troepen deden zijn aanvallen mislukken en dreven de aanvallers met buitengewoon groote verliezen in hunne stellingen terug.

VAN FRANSCHE ZIJDE

Westelijk gevechtsterrein

Parijs, 20 December. — Officieel bericht van hedenmiddag:

In Artois gevechten met handgranaten ten Noorden van het H-vormige bosch.

Tusschen Somme en Oise artilleriegevecht in de streek van Fey.

De Franschen hebben een vijandelijke batterij bij St. Lecoade (ten zuiden van Moulin-au-Toutvent) tot zwijgen gebracht.

Op den Noordelijken oever van de Aisne hebben de Franschen gisteravond een kleine post ten zuid-oosten van Vailly, die zij op 12 dezer bij verassing hadden genomen, ontruimd. De halve sectie, die er de bezetting van uitmaakte, is binnen de Fransche linie teruggekeerd.

In Woevre hebben de Franschen in het Montmare- en het Priesterbosch herhaaldelijk de vijandelijke batterijen doeltreffend beschoten.

Wederzijdsche beschieting in de sektoren Nomeny, Thiaucourt (Lotharingen) en Long.

VAN ENGELSCHE ZIJDE

Westelijk gevechtsterrein

Londen, 20 December. — Officieel bericht uit het Engelsche hoofdkwartier:

Hevig geschutvuur over en weer in de nabijheid van Ieperen.

Een vijandelijke aanval met handgranaten bij de steengroeven van Hulluch is afgeslagen.

Vandaag zijn 44 luchtgevechten geleverd.

Gisteren zijn twee vijandelijke vliegtuigen achter de Duitsche linie tot landen gedwongen.

Een onzer vliegtuigen wordt vermist.

VAN RUSSISCHE ZIJDE

Russisch gevechtsterrein

Petrograd, 19 December. — Mededeeling van den grooten generalen staf:

Ten Noorden van het Mjadzjol-meer is een vijandelijke kolonne onvoorzichtiglijk in de zone van ons artillerievuur gekomen. Zij werd met groote verliezen uiteengejaagd.

Den 17den dezer heeft de vijand tegen tien uur 's avonds tweemaal een aanval ondernomen op het station Podsjerwitsji, maar hij werd door ons vuur teruggeworpen.

VAN ITALIAANSCHE ZIJDE

Italiaansch gevechtsterrein

Rome, 19 December. — De officieele mededeeling zegt, dat het weer het krijgsbedrijf belemmert. De Italianen hebben evenwel een vijandelijke loopgraaf genomen op den Monte San Michele. Zij namen bij die gelegenheid 113 man en 2 officieren gevangen.

TELEGRAMMEN

TERUGTOCHT VAN BRITSCHE TROEPEN VAN GALLIPOLI

Londen, 20 December. — Officieel wordt gemeld, dat alle troepen bij Soevla en Anzac (Ari Boernoe) met de artillerie en de voorraden, met goed gevolg naar een ander gevechtsterrein zijn overgebracht.

Londen, 20 December. — De mededeeling in het Lagerhuis dat alle troepen bij Soevla en Anzac met hun kanonnen en voorraden op voorspoedige wijze en met onbeteekenende verliezen zijn overgebracht naar een ander gevechtsterrein, is met toejuichingen ontvangen.

Asquith zeide, dat de troepen zijn teruggetrokken in overeenstemming met een besluit, dat het kabinet eenigen tijd geleden heeft genomen.

HET SERVISCHE LEGER

Berlijn, 21 December. — Het « Berliner Tageblätt » meldt uit Lugano:

De Servische generale staf met kroonprins Alexander bevinden zich in Durazzo, waar ook 100.000 man Servische troepen zijn.

DE BONDGENOOTEN IN GRIEKENLAND

Saloniki, 20 December. — De bondgenooten voeren belangrijke werken uit tot versterking van Hopsin. De Engelschen eischen volledige ontruiming van Ayat Baldja.

DE VERKIEZING IN GRIEKENLAND

Athene, 2- December. — De uitslag van de verkiezing was vanmiddag nog niet bekend. Totdusver schijnen de aanhangers van Goenaris de meerderheid te hebben behaald. Zij hebben 15 van de 22 zetels in Attika gewonnen.

Rallis is herkozen.

IN DE ADRIATISCHE ZEE

Berlijn, 20 December. — De « Lokal-Anzeiger » ontleent aan de « Secolo » te Genua, dat het Italiaansche transportschip « Re Umberto », dat in de Adriatische Zee is gezonken, 800 man troepen aan boord had. Met uitzondering van 2 officieren en 40 soldaten, zijn zoo goed als allen gered. Het onheil is gebeurd, doordat het schip op een Oostenrijksche drijvende mijn geloopen is.

UIT ENGELAND

Londen, 20 December. — Uithoofde der bezwaren om de onder het stelsel van Dreby aangeworven rekruten in groepen in te deelen, heeft Asquith heden in het Lagerhuis meegedeeld, dat hij zijn verklaring omtrent de uitkomsten van het stelsel moest uitstellen.

HET ENGELSCHE PARLEMENT

Londen, 20 December. — Door het Lagerhuis is besloten de voorgestelde verlenging van de parlementszitting van een jaar tot 8 maanden terug te brengen.

IN ALBANIE

Rome, 20 December. — Argyrocastro is in staat van beleg verklaard. Er moet een mohammedaansch komplot zijn ontdekt. Wapenen en munitie zouden heimelijk zijn aangevoerd.

De opwinding onder de moslimsche bevolking van Albanië bij de nadering der Bulgaren veroorzaakt heel wat onrust.

OP GALLIPOLI

Konstantinopel, 20 December. — Aan de Dardanellen is sedert gisteren op het geheele front verwoed gevochten. Onze troepen deden bij Anaforta en Ari Boernoe een algemeenen aanval, terwijl een tegenaanval van den vijand bij Sed-ul-Bahr onder buitengewoon groote evrliezen werd afgeslagen. Bij Anaforta en Ari Boernoe hebben wij belangrijke vijandelijke steunpunten vermeesterd.

Een nader bericht zegt dat de vijand bij Anaforta en Ari Boernoe op de vlucht sloeg en onze troepen bij Ari Boernoe de zee hebben bereikt.

De buit is onmetelijk groot.

Dikke mist heeft het den vijand mogelijk gemaakt te ontkomen zonder een groot aantal gevangenen in onze handen te laten.

HET « VREDESCHIP » LOSGELATEN

Men meldt uit Kristiania dat de « Oskar II », het vredesschip van den heer Ford, vrij uit Kirkwall is mogen afvaren.

DE ITALIAANSCHE GENERAAL BERARDI GESNEUVELD

De « Corriere della Sera » deelt mede dat general Berardi, die op 15 December door een granaatscherf gewond was geworden in den loop van een gevecht in het Karstgebergte, eenige dagen nadien aan zijne verwondingen overleden is.

IN MAROKKO

De « Temps » verneemt uit Tanger dat Abd-el-Malek, aan het hoofd van kavalerie-detachementen, aanvallen ondernomen heeft in de vallei van de Westelijke opper-Boven-Lerda. Kolonel de Rigoin ontving opdracht zich naar de bedreigde streek te begeven ten einde er de onderworpen stammen te beschermen en andere aanvallen te voorkomen.

De « Temps » beweert dat Abd-el-Malek zich sedertdien zonder nieuwe gevechten te leveren, teruggetrokken heeft.

DE ONTHULLINGEN OVER DE MILITAIRE LEVERANTIES IN DE FRANSCHE KAMER

Aangaande de onthullingen die door den heer Simyan in de Kamer gedaan werden over het schandaal der militaire leveranties, schrijft de heer Charles Humbert, afgevaardigde van het Maasdepartement, in « Le Journal »: « Indien de regeering gelooft dat de publieke meening dezen tragen dood van het vaderland met gelatenheid bijwoont, bedriegt zij zich. De ontelbare brieven die ik elken dag ontvang, bewijzen het tegenovergestelde, n.l. dat de verbittering van het volk aangroeit. Zeker is Frankrijk gereed tot elke opoffering maar het wil niet dat zijne kracht, zijne gezondheid en zijne redding opgeofferd worden aan de misdadige ongeschiktheid van de administratie. »

DE REORGANISATIE DER SERVISCHE TROEPEN

« Le Matin » verneemt uit Saloniki dat de Servische minister van oorlog, de heer Bojowitsj, naar Durazzo vertrokken is met het oog op de reorganisatie der Servische troepen die naar Albanië geweken zijn.

ENGELAND, ZWEDEN EN DENEMARKEN

Berlijn, 20 December. — Uit Denemarken wordt aan de « Lokal Anz. » geseind, dat de voor Denemarken bestemde Amerikaansche paketpost aan boord van het Deensche stoomschip « Oscar II » te Kirkwall door de Engelschen werd achtergehouden. De postoorlog tusschen Zweden en Engeland is hoogst onaangenaam voor Denemarken. Het strenge optreden van Engeland tegen het Deensche stoomschip « United States », dat op Amerika vaart, heeft den directeur-generaal van de Zweedsche posterijen aanleiding gegeven om de overeenkomst met de Deensche Amerika-lijn, die tot dusver het paketvervoer van Zweden naar Amerika bezorgde, op grond daarvan te verbreken.

ZIEKE KRIJGSGEVANGENEN NAAR ZWITSERLAND

Berlijn, 19 December. — De « Norddeutsche Allgemeine Zeitung » schrijft over het onderbrengen van zieke krijgsgevangenen in Zwitserland het volgende:

De Zwitsersche regeering is er in geslaagd de onderhandelingen over het brengen van zieke krijgsgevangenen op haar gebied, onderhandelingen die reeds lang slepen, tot het althans voorloopig bevredigend resultaat te leiden, dat zij een voorstel heeft gedaan voorshands 1000 Fransche en 1000 Duitsche krijgsgevangenen, die aan een bepaalde ziekte lijden, den 15n Januari 1916 naar Zwitserland te brengen om daar te worden verpleegd.

De Duitsche regeering heeft dit voorstel onverwijld aangenomen, onder voorbehoud echter dat van Fransche zijde evenveel zieke gevangenen op hetzelfde tijdstip naar Zwitserland worden gebracht.

HET VLAAMSCHE NIEUWS

LETTERKUNDIGE PRIJSKAMP WAARAAN AL ONZE LEZERS DEELNEMEN

LIMBURG

Zie de voorwaarden en schikkingen van den Prijskamp op de 4de bladzijde

Of de overeenkomst zal worden uitgevoerd en in het bijzonder de namen van de Duitsche krijgsgevangenen die hiervan zullen profiteeren en de plaatsen waar ze zullen worden verpleegd, zullen later worden openbaar gemaakt.

DE TERUGTOCHT DER ENTENTE UIT SERVIE

Saloniki, 20 December. — Reuter's berichtgever in het Britsche hoofdkwartier te Saloniki heeft nadere bijzonderheden gehoord omtrent de gevechten, tijdens den terugtocht uit Servië door een divisie, die een fellen aanval had te doorstaan, geleverd. Die aanval begon toen de maatregelen vóor onzen terugtocht, die den volgenden dag zou beginnen, reeds waren getroffen. Een vooruitgeschoven stelling der Britten op een rotsachtigen top, was het hoofddoel der Bulgaren, die in zeer grooten getale uit twee dalen tusschen de Ormanli-heuvels oprukten, na onze stellingen met een hagelbui van sterk ontplofbare granaatkartetsen te hebben beschoten. Den vorigen dag hadden wij de samentrekking van deze troepen in de dalen achter de heuvels opgemerkt en ze zwaar beschoten, doch het weer belemmerde op den dag van den aanval verkenningen. Ik (Reuter's berichtgever) heb de vermeestering van den rotsachtigen top door den vijand reeds vroeger beschreven. De Bulgaren brachten, zoodra zij er vasten voet hadden gekregen, berggeschut en machinegeweren op den top, en bestreken daarmede uit de flank onze loopgraven aan weerszijden, naar Kyaly en Dorelowo. Dat maakte onze linies onhoudbaar. Onze verloren gegane batterijen waren bij Kyaly opgesteld en het bleek onmogelijk ze te redden, blootgesteld als zij waren aan hevig geweer- en machinegeweervuur. De stukken waren na eindelooze inspanning door soldaten naar die stelling gesleept en het zou op groote verliezen zijn uitgeloopen, wanneer wij, toen de beheerschende stelling eenmaal in handen van den vijand was, ze hadden willen meevoeren.

Sedert de geallieerden over de Grieksche grens zijn getrokken is van weerszijden nog geen schot gelost.

DE DUIKBOOT- EN MIJNOORLOG

Van het begin van den oorlog tot einde November zijn — volgens mededeeling van bevoegde zijde aan de « Korrespondenz Norden » — 734 handelsschepen van de ententemogendheden, metende 1.447.628 ton, in den grond geboord. Op rekening van duikbooten komen daarvan 568 schepen, met 1.079.402 ton inhoud, van mijnen 93 schepen met 94.709 ton inhoud. Van de in den grond geboorde koopvaarders behoorden 624 schepen, metende 1.281.944 ton, tot de Engelsche koopvaardijvloot.

VOOR DEN VREDE

Uit Délémont wordt aan de « Times » geseind, dat het komiteit voor een duurzame vrede Zaterdag te Bern zijn eerste vergadering heeft gehouden. Er waren zeven landen vertegenwoordigd. Fransche of Engelsche afgevaardigden waren niet aanwezig. Er zijn vijf moties aangenomen, waarvan de voornaamste een verklaring inhield, dat het doel van het kongres niet is den vrede te verhaasten, maar dien, eenmaal tot stand gekomen, duurzaam te maken. De vergadering van het komiteit is daarop tot Paschen uiteengegaan.

FORD'S ZENDING

De korrespondent te Kristiania van de « Times » meldt, dat Ford en zijn vredes-gezelschap Zaterdag te Kristiaansand aangekomen zijn. Het is waarschijnlijk, volgens dezen berichtgever, dat sommige leden de expeditie in Kristiania vaarwel zullen zeggen. Er gaan opnieuw geruchten over oneenigheden aan boord, waar de leden van het gezelschap zeggen, dat deze niet anders waren dan geanimeerde gedachtenwisseling. Zondagavond zouden Ford en andere leden van zijn onderneming een lezing voor de studenten te Kristiania houden; gisteren avond een vergadering van een vredesvereeniging van geestelijken bijwonen.

IN SERVIE

Wilhelm Schmidtbonn vertelt in de « Norddeutsche Allgemeine Zeitung » van den opmarsch van een Duitsch legercorps in Servië:

Nadat de eerste dagen bij zonneschijn de wegen zoo hard geweest waren als asfalt, veranderde de onafgebroken neerstroomende regen ze in twee etmalen in stroomen van vloeibaar leem.

De soldaten slepen zich voort. Wiens schoen blijft steken, tracht te vergeefs hem in de gele modder terug te vinden. De wagens schijnen in schepen veranderd, die zonder wielen (daar de wielen onder de bagger bedekt draaien) langzaam over de dikke massa heen glijden. De regen houdt niet op. Dag en nacht valt hij met een gelijkmatig prikkelend geruisch. De onderlaag van de straat wordt door de duizenden en duizenden wielen naar beneden gedrukt. Steeds meer aarde stijgt omhoog en verandert in een taai leem, dat wielen en voeten vast houdt. De Servische grond verdedigt zich zelf. De wagen, in meters diepe kuilen vallend en moeizaam weer er uit opstijgende, lijkt werkelijk een wiegelende boot op de zee. Om één voertuig tegen een berg op te krijgen, moeten de paarden van vier of zes andere uitgespannen worden. De weg is als een zeestrand bedekt, steeds meer met doode paarden en stukken van gestrande wagens. Waar een brug is, staan duizend wagens uren lang zonder verder te komen. De afstand tusschen troepen en de wagens, die hun munitie en brood achterna brengen, wordt steeds grooter. De troepen laten zich daardoor echter nieu ophouden.

FRANKRIJK

De inkomsten-belasting is in Frankrijk nog nimmer toegepast. In Juli 1914 is de toepassing van de wet betreffende die belasting verdaagd tot 1 Januari 1915; maar een wet van 26 December 1914 — de oorlog was dus uitgebroken — bepaalde het tijdstip, waarop de belasting van kracht zou worden, op 1 Januari 1916. Minister Ribot verdedigde het uitstellen van de toepassing der inkomstenbelasting vooral met het argument, dat het onder zulke abnormale omstandigheden als een oorlog al heel lastig was om tot een zuivere bepaling van het belastbare inkomen te komen. Januari 1916 staat thans voor de deur en minister Ribot heeft opnieuw uitstel van de toepassing der inkomsten-belasting aangevraagd.

De begrootings-commissie uit de Fransche Kamer heeft echter met 18 tegen 4 stemmen geweigerd den minister van financiën op dezen weg te volgen.

DE VERBINDING MET EGYPTE

Het Engelsche persbureau heeft het volgende bekend gemaakt: Met het oog op het groote aantal naar Egypte vertrokken dames, is op verzoek van den bevelvoerder daar te lande besloten dat tot nader order geen paspoorten meer aan dames worden uitgereikt om naar Egypte te reizen of daar te overwinteren. Zij, die reeds in het bezit van een voor dat land geldend paspoort zijn, worden gewaarschuwd dat zij, indien zij niet in het bezit zijn van een bijzondere vergunning, verleend door den bevelvoerder in Egypte, geen verlof zullen krijgen tot ontscheping.

GALLIENI EN MILLERAND

Generaal Galliéni, de Fransche minister van oorlog, heeft in de Fransche Kamer in den loop eener discussie mededeeling gedaan van een gesprek, dat hij op den 1en September van verleden jaar met Millerand, den toenmaligen minister van oorlig, heeft gehad. Het was den avond van den slag aan de Marne en Galliéni, die militair gouverneur van Parijs was, vroeg aan Millerand instructies voor de verdediging van de stad. Millerand antwoordde: « U moet Parijs krachtig verdedigen ». Generaal Galliéni antwoordde: « U weet wat dat beteekent; we zullen bruggen in de lucht moeten laten vliegen, wijken platbranden en monumenten vernietigen, waar Frankrijk trotsch op is. » Millerand zeide hierop: «U moet Parijs tot het einde toe verdedigen. Neem alle initiatief en neem alle verantwoordelijkheid. Ik dek U. »

Velerlei

—— De « Corriere della Sera » verneemt uit Marseille: De Servische staatsschat, die 18 millioen fr. bedraagt, is uit Saloniki hier aangekomen en zal naar de Fransch-Servische bank te Parijs overgebracht worden.

—— Een Haagsche korrespondent van de « Berliner Lokal-Anzeiger » meldt aan dat blad:

« Rotterdamsche scheepvaartkringen zijn verontwaardigd door het met stelligheid opduikende gerucht, dat niet alleen het Suez-kanaal gesloten, maar ook de doorvaart door het Kanaal (Nauw van Calais) binnen enkele dagen gesloten zou worden, waardoor alle lijnen, die, ondanks den overlast dien Engeland hun aandoet, den dienst onderhouden, den weg om Schotland heen moeten nemen, wat veel verlies van tijd en geld meebrengt », enz.

Wij behoeven, zegt de « Nieuwe Rotterdamsche Courant », bij dit bericht nauwelijks aan te teekenen, dat van een gerucht als bovengenoemd of van een verontwaardiging erover hier niets bekend is.

—— Een bijzondere korrespondent van de « Times » meldt uit Saloniki, dat slechts een heel klein deel van de Serviërs, die uit hun land gevlucht zijn, hun weg naar Grieksch Macedonië gevonden hebben. Terwijl de Oostenrijksche, Duitsche en Bulgaarsche legers oud-Servië schoonveegden, trokken de meeste Servische mannen, die niet meer

den leeftijd hadden om te vechten, de wegen op naar het Westen en Zuidwesten. De meeste vrouwen en kinderen bleven in hun huizen. Zoodat, toen de vijand de grenzen van oud-Servië bereikt had, er een menigte van naar schatting 750.000 vluchtelingen op de vlakte van Kossowo was samengestroomd, op weg naar Albanië en Montenegro. Van dezen werden er 250.000 overgehaald zich aan de Oosteurijkers en de Duitschers te onderwerpen. De overigen gaven de voorkeur aan de verschrikkingen van een vlucht in den winter naar de met sneeuw bedekte bergen in het Westen. Men weet nog weinig van hun lot af, maar volgens de feiten, die bekend geworden zijn, is het maar al te waarschijnlijk, dat duizenden van hen omgekomen zijn van koude en honger of verslonden zijn door de wolven. In het begin van November, zoo meldt de korrespondent van de « Times » verder, waren de troepen vluchtelingen, die Albanië en de Montenegrijnsche dalen introkken, reeds voor hun voeding aangewezen op het vleesch van doode dieren. Er lag veel sneeuw en het vroor hard.

—— In de Fransche Kamer zijn de interpellaties over de schandalen, die zich hebben voorgedaan bij leveranties voor het leger, geëindigd.

Galliéni, de minister van oorlog, heeft er in den loop van het debat op gewezen, dat er van de meer dan honderdduizend leverings-kontrakten, die in verband met den oorlog zijn gesloten, slechts dertig door de interpellanten ter sprake zijn gebracht.

—— Blijkens de Engelsche verlieslijsten van 19 December zijn 18 officieren gesneuveld, 53 gewond of vermist. Bovendien worden d.d. 9 en 10 December 807 manschappen als gesneuveld, gewond of vermist opgegeven.

Van de vloot zijn 3 officieren gewond en 26 manschappen gedood, gewond of vermist.

—— In het officieele Engelsche bericht over het vinden van rubber in postpakketten aan boord van het naar Zweden bestemde stoomschip « Hellig Olav », staat ook nog dat er zoo goed als geen andere contrabande is aangetroffen. Het onderzoek is afgeloopen en aan de post is verzocht om de onschadelijke paketten onverwijld naar hun bestemming door te zenden.

—— De eigenaren van de « Daily Telegraph » hebben besloten om kosteloos advertenties op te nemen van soldaten die een arm of een been hebben verloren en naar een betrekking zoeken en ook van hen die aan zulke verminkte soldaten betrekkingen aanbieden.

Buitenland

HET ORGAAN DER ENGELSCHE SUFFRAGETTEN IN BESLAG GENOMEN

Men meldt uit Londen aan de « Corriere della Sera »:

Het orgaan der suffragetten, de « Britannia », der dames Pankhurst, is door de politie onder dwangbestuur gesteld. Het drukmateriaal werd in beslag genomen zoodat het blad in de onmogelijkheid verkeert te verschijnen. Men doet bij dit bericht opmerken, dat de « Britannia » in de laatste tijd Sir Edward Grey heftig aangevallen had.

DE GOUD- EN ZILVERBEWEGING IN DE VEREENIGDE STATEN

In de afgeloopen week hebben de Vereenigde Staten aan goud 3,791.000 dollar, en aan zilver 440.000 dollar ingevoerd. De uitvoer bedroeg voor hetzelfde tijdperk 624.000 dollar aan goud, en 1,062,000 dollar aan zilver.

JAPAN EN CHINA

Volgens berichten uit Londen aan de Italiaansche bladen geseind, zou het herstel der monarchie in China Japan aanzetten tot eene belangrijke actie. Japan heeft opheldering aan de Chineesche regeering gevraagd. Eene in dezen zin opgestelde nota werd reeds te Peking overhandigd.

HET HUWELIJK VAN PRESIDENT WILSON

Het huwelijk van president Wilson met mejuffrouw Norman Galt, heeft waarlijk in allen eenvoud plaats gevonden. Er waren geen bruidsmeisjes, er was geen « best man », en er was geen muziek.

Er waren ook geen uitnoodigingen rondgezonden. Alleen de allernaaste familie van weerszijden is er bij geweest.

Het bruidspaar is naar Hof Springs in Virginië vertrokken, vanwaar het voor nieuwjaar naar Washington zal terugkeeren.

Mevrouw Wilson zal voor het eerst in 't publiek verschijnen op de Pan-Amerikaansche Receptie in het Witte Huis op 7 Januari.

SPANJE

Naar de « Temps » meldt heeft de Spaansche minister van arbeid bij den ministerraad een wetsvoorstel ingediend, dat ten doel heeft om de talrijke verkoopen van Spaansche handelsschepen aan het buitenland, waardoor handel en nijverheid groote schade lijden, tegen te gaan.

DE PIJP IN EER HERSTELD

Het lijkt wel, schrijft de « Temps », alsof het Fransch-Engelsche bondgenootschap zich tot zelfs in den pijpenhandel laat gevoelen. Of ze van hout, van meerschuim of aarde zijn, de Fransche pijpen hebben een groot succes in Australië, waar de pijpen-invoer sedert den oorlog verdrievoudigd zou zijn. En omgekeerd verzekeren de menschen, die van het tront komen, dat nooit de Engelsche pijp meer in zwang geweest is dan thans. Hoe het ook zij, Engelsch of Fransch, een feit is het, dat de pijp tijden van glorie beleeft als ze nooit gekend heeft en dat de pijp in het bijzonder in Frankrijk, opweg is om burgerrecht te krijgen in de beste kringen.

AMERIKAANSCH!

Volgens het nieuwe vijfjaarlijksche vlootplan van den Amerikaanschen minister van marine zullen er slagkruisers met een snelheid van 35 knoopen per uur, d. i. bijna 40 Engelsche zeemijlen, worden gebouwd. Deze schepen zullen een waterverplaatsing hebben van 40,000 ton en gedreven worden door machinen van tusschen de 150 en 200 duizend P.K.

AUSTRALIË

Uit Melbourne wordt aan de « Times » gemeld, dat de uitslag van de verkiezing te Wide Bay ter voorziening in de vacature-Fisher in het Australische bondsparlement den volgenden uitslag heeft gehad: Op Corser (liberaal) waren 14,031 stemmen, op Thompson (arbeiderspartij) 13,942 stemmen uitgebracht, zoodat de liberaal is gekozen.

Nieuws uit Brussel

HUIZEN GEPLUNDERD. — Een oud-politieman was door M. H. N..., gelast geworden, bij diens vertrek naar den vreemde, een waakzaam oog te houden op zijne woning op den Alsenbergschen steenweg; de oud-gardevil kwam dus twee-, driemaal eene ronde doen in het huis, alle weken, en toen hij Vrijdag morgen zijn gewone ronde wilde doen, vond hij het sleutelgat verwrongen; met moeite ontsloot hij de deur en bestatigde dra dat dieven het huis hadden geplunderd. Gelukkiglijk werden de kostbare voorwerpen reeds vroeger in zekerheid gebracht; toch hebben de dieven een rijken buit gemaakt, en men schat de gestolen voorwerpen ter waarde van 2,000 fr.; bovendien hebben de dieven een heele partij wijn gestolen en er zelfs ter plaatse eenige flesschen van geledigd... waarschijnlijk op de gezondheid van den eigenaar.

VERBETERING. — In de wijk der Kruisvaartstraat werd deze week een onderzoek gedaan naar den inhoud der melkstoopen onzer Brabantsche boeren en boerinnetjes; er is veel verbetering bestatigd geworden in den toestand, want op meer dan honderd kruiken waren er maar vier wier inhoud eerder voortkwam van een koe met een kraantje, instede eene met een uier, terwijl er vroeger, bij een onderzoek, dertien doopers gevonden werden.

In de Beriotstraat werd eveneens eene klopjacht ingericht, en ook daar was men verstomd te zien hoe weinig melkverkoopers hunne waar gedoopt hadden. Stellig is het inrichten eener kooperatief van de Liefdadige werken daaraan niet vreemd, welke hen zeer veel concurrentie doet natuurlijk; ook het feit dat zij hunne melk duurder verkoopen, dat de menschen watertranig worden en... dat de politie er zoo scherp op waakt en zoo dikwijls hen op den nek valt, op 't onverwachts, dit alles heeft heel zeker de boertjes wat voorzichtiger gemaakt en heeft voor uitslag dat we nu voor ons geld wat meer melk en wat minder water krijgen, in de stad

LIEFDADIGHEID.— «In de Kraai», St-Michielstraat, te Brussel, had een der laatste dagen een prijskamp plaats voor pijpenrookers, die 281 fr. 50 winst opleverde, ten voordeele der verminkten en van de soep.

— Het Verbond der balspelers van Anderlecht deelt mede, dat het feest, gegeven in de Kursaal, Wayezstraat, ten voordeele der Volksvoeding, 509 fr. 80 opbracht, terwijl eene omhaling, tijdens het feest gedaan, 24 frank opbracht voor het Kistje van den soldaat.

Aan allen onze beste gelukwenschen!

Stadsnieuws

Liberale fanfare « De Zuidster ». — De leden kunnen hunne kaarten laten nummeren op Woensdag 22 dezer, van 8 tot 10 ure (Torenuur), in het lokaal Schildersstraat, 18. Het verteer is niet verplichtend.

Woensdag 22 dezer, ten 10 ure stipt (Torenuur), bestuurvergadering ten lokale Schilderstraat, 18.

Aanhouding. — Wegens verheling en diefstal werden gisteren de genaamden L. Gallemaert en Jan Toebinte aangehouden en ter beschikking van den heer onderzoeksrechter Van de Kelder in het gemeentegevang opgesloten.

HOTEL WAGNER

Kunstlei, n° 1, bij John CASSIERS

Alle dagen VERSCHE MOSSELEN en PALING. Gezellig koffiehuis en prachtige spijszaal. Lekker gerstenbier. Hotel van allereersten rang.

Nog een aanhouding. — Maandag rond 4 uur werd de genaamde J. De Bruyn, bijgenaamd « de sch...ter », die zich had plichtig gemaakt aan ontvreemding eener som gelds ten nadeele van een veekoopman, aangehouden. Het kereltje werd ter beschikking van den heer Prokureur des Konings opgesloten.

Hoop en Liefde.— Deze toon-, tooneel- en letterkundige maatschappij noodigt hare leden met hunne familiën uit op Zaterdag 25 December a.s., ten lokale, Cellebroedersstraat, 16, op een intiem Kerstfeest, gevolgd met Trekking-Tombola, gratis den leden aangeboden.

Havenbeweging. — Op 20 December liepen in onze haven 4 stoomschepen, 4 motorbooten en 29 lichters binnen; terwijl dien dag 2 stoomschepen, 2 motorbooten en 29 lichters onze haven verlieten.

De Morgenstar verzoekt hare leden tot het bijwonen der voordracht welke zal gehouden worden in de vergaderzaal van het lokaal, Sint Jacobsmarkt, 98, op Zaterdag 25 December (1e Kerstdag), te 3 ure (torenuur). De voordracht zal gehouden worden door de heeren Lod. Mortelmans en Vic. Manthé.

Akten van Handelsmaatschappijen

neergelegd ter Griffie der Handelsrechtbank van Antwerpen

Het blijkt uit eene onderhandsche akte in dato 1 December 1915, dat er tusschen de heeren Ed. Van Riel, makelaar, en Pieter Kerremans, handelaar, te Antwerpen, eene maatschappij in gezamenlijken naam is gesticht onder de benaming «Van Riel, Kerremans & Cie», met zetel te Antwerpen, 55, Napoleonskaai. De maatschappij heeft ten doel den handel in koopwaren in het algemeen en bijzonderlijk den handel in alle soorten van zout. De duurtijd der maatschappij is drij jaar beginnende den 1n December 1915.

Het blijkt uit eene akte in dato 7 December 1915, verleden vóór Mr Hermans, notaris te Antwerpen, dat M. Leon Van den Brempt, koopman in zakken te Eeckeren, machtiging geeft aan zijne echtgenoote dame Maria De Vos, zonder beroep, om voor hem en in zijnen naam en zonder zijne tusschenkomst of bijstand het beheer van zijnen handel op te nemen en te vervoorderen.

Balans. — Naamlooze verzekeringsmaatschappij «L'Alliance Internationale», te Antwerpen; Balans op 31 December 1914. — De beheerraad: MM. Louis Wymans, bestuurder van verzekeringen, te Mechelen; Alfred Maes de Marneffe, koopman in wijnen, te Schaarbeek, en Eugeen Binken, verzekeraar, te Antwerpen; commissaris: M. Lucien Mertens, licenciaat in handels- en consulaire wetenschappen, te Brussel. Beslissingen van de algemeene vergadering in dato 4 December 1915: 1° de maatschappelijke zetel is overgebracht naar Mechelen, Leopoldstraat, 51; 2° er is volmacht gegeven aan den beheerder-afgevaardigde M. Wymans, voor de ontvangsten en uitgaven te doen; om alleen de algemeene briefwisseling te onderteekenen, alsook de verzekeringskontrakten, de ontvangstbewijzen der premiën en andere kwijtschriften, enz.; 3° M. Baziel Mertens, ontvanger te Ransberg, is bestuurder der maatschappij benoemd, in vervanging van M. Eugeen Binken.

Bericht. — «Caisse de Capitalisation», maatschappij tot het bevoordeeligen van het sparen en het samenstellen van kapitalen, naamlooze maatschappij, te Antwerpen. — De beheerraad bericht de aandeelhouders dat, bij gebrek aan de onontbeerlijke gegevens der boekhouding, en ten gevolge der onmogelijkheid voor de maatschappij om in werking te treden, het opmaken van de balans en de rekening van winsten en verliezen niet heeft kunnen plaats hebben. De gewone algemeene vergadering, welke moest plaats hebben op Dinsdag 21 December aanstaande, is zonder doelwit.

Duitsche Mededeelingen

VERORDENING

betreffend benuttiging van ruwe vetten van runderen en schapen

Art. 1. — Het uit de slachterijen voortkomende ruwe runds- en schapenvet, uitgezonderd het nierenvet, moet onmiddellijk na het slachten aan de door de « Oelzentrale » aangeduide opkoopers afgeleverd worden.

De « Oelzentrale » stelt billijke prijzen vast, die bij de levering betaald worden.

Art. 2. — Bij de behandeling van het ruwe vet moeten de afgekondige voorschriften der « Oelzentrale » gevolgd worden.

Art. 3. — Overtreding van art. 1, lid 1 en van de op grond van art. 22 door de « Oelzentrale » uitgevaardigde voorschriften worden met ten hoogste 5000 mark en ten hoogste drie maand gevangenis of met een van beide gestraft. Bovendien kan verbeurdverklaring der ruwe vetten, voorwerp der overtredingen, uitgesproken worden.

Bevoegd zijn de Duitsche krijgsrechtbanken.

Brussel, den 9n December 1915.

Der General-Gouverneur in Belgien,
Freiherr von Bissing,
Generaloberst.

BEKENDMAKING

Op grond der verordening van 9 December 1915, betreffend benuttiging van ruw vet van runderen en schapen, wordt het volgende ter kennis gebracht:

Art. 1. — De overeenkomstig art. 1 der Verordening door de opkoopers verzamelde vetten moeten aan de Vetsmelterij van J. Weinhausen, steenweg van Bergen, 189, te Brussel, die onder de leiding der « Oelzentrale » staat, afgeleverd worden.

Art. 2. — Voor ruw vet van runderen en schapen worden bij levering, door de onder art. 1 voornoemde Vetsmelterij, aan de opkoopers de volgende prijzen, per kilogram vrij uit vertrekstation betaal:

voor rundvet	fr. 2.50
voor schapenvet	fr. 2.—
voor darmvet	fr. 1.50
voor afvalschapenvet	fr. 1.50

Art. 3. — Het ruwe vet moet als volgt behandeld worden:

Onmiddellijk na het slachten moet het vet met beste fijnzout licht aangezout worden en wel zoo, dat doenlijkst alle deelen met een lichte laag zout bedekt zijn. Dan moet het vet in een doenlijkst koele, lommerige plaats eenige uren te droogen gehangen worden, buiten sterken tocht. Het kleine afvalvet moet vooral goed gezouten en op zuivere borden gedroogd worden.

Het gebruikte zout moet van beste hoedanigheid (tafelzout) zijn en mag niet den minsten reuk hebben. Het moet ook vermeden worden dat het zout in de nabijheid van huiden, vellen of andere voorwerpen te liggen komt, van welke het den reuk kan overnemen.

Het vet moet zuiver en nl. vrij van afvalstoffen, darmen, enz., gehouden worden.

Versch en bedorven ruw vet mag in geen geval samengepakt worden.

De tot het verzenden gebruikte manden mogen gevuld doorgaans niet meer dan 50 kgr. wegen.

Brussel, den 9n December 1915.

Die Oelzentrale in Belgien.

BEKENDMAKING

Door vonnis van een Feldgericht bij het Gouvernement der versterkte stelling Antwerpen, van 14 December, werden veroordeeld:

1. De baron Maurice Fallon, uit Brussel, om getracht te hebben de grens te overschrijden zonder paspoort: tot 5 maanden gevangenis.

2. Jacques Guiot, werktuigkundige, uit Brussel, en Theodoor Wathelet, werktuigkundige, uit Brussel, om getracht te hebben ongeoorloofd de grens te overschrijden: ieder tot 8 maanden gevangenis.

3. Om aan de voorgenoemden hulp verleend te hebben om de grens ongeoorloofd te overschrijden: Pauline François, echtgenoote van een registratoor eener bank, en Herman Van Halteren, advokaat, beiden uit Brussel: ieder tot 8 maanden gevangenis; Paul Vandermeesche, nijveraar uit Brussel: tot 6 maanden gevangenis; René Guiot, schoolbestuurder uit Brussel: tot 5 maanden gevangenis.

Antwerpen, den 16 December 1915.

Frhr. v. Huene,
Generaal der Infanterie en
Gouverneur van Antwerpen.

Rechterlijk Nieuws

Looddieven

Een drietal personen werden betrapt terwijl zij in een door de beschieting grootendeels vernield huis bezig waren met de looden en zinken buizen af te kappen. Zij sloegen er op los, dat het een halve straat ver gehoord werd.

Ze zijn heden ter 4e Strafkamer verschenen, die hen respectievelijk veroordeeld heeft tot 1 jaar en tot 8 maanden gevangenisstraf, met bevel tot dadelijke aanhouding.

Meisjes meegooien

De daad van vrijers uit de gemeene klas, die, om zich er over te wreken dat meisjes uit de buurt, wie zij in danszalen enz. het hof maken, — op hunne manier, — hun aanzoek niet inwilligen, die meisjes achtervolgen en haar een pak slaag, soms nog erger, toebrengen, wordt in de volkstaal geheeten « meisjes meegooien ».

Wij weten niet welke de beteekenis is van die uitdrukking. Kan een of ander folklorist ons desaangaande inlichten? — Hoe het zij, de uitdrukking is in gebruik.

Twee achtereenvolgende zaken van en aard kwamen heden in de 4e Kamer voor.

In het eene geval had een brutale gast een meisje in dergelijke voorwaarden lichtelijk verwond. De rechtbank legde hem voorwaardelijk 5 maanden gevang op.

In het andere was het enkel bij slagen gebleven, doch het meisje klaagde dat betichte haar overal achtervolgt. De jongen zei, dat het niet waar is, doch de klaagster houdt hare bewering staande. Daarop veroordeelt de Rechtbank tot 3 maanden gevang, voorwaardelijk.

Deze twee jongens hadden nooit te voren te recht gestaan.

Het geheimzinnig geval in de Handelsstraat

Verleden week werd het onderzoek gesloten in het geval van eenen huisbaas, die bij eenen twist met eene huurster, plotseling was doodgevallen. De rechter heeft het dossier aan zijnen chef overgemaakt.

Volgens hem, steunende op de getuigenissen voor hem afgelegd, en op de bevindingen van den wetsdokter, die het lijk nauweurig onderzocht, zou het blijken dat de vrouw slagen heeft toegebracht bij middel van een sloef, en dat het slachtoffer gevallen is; alsdan is de dood ingetreden, niet ten gevolge van slagen, maar door eenen bloedopdrang, waarbij hebben samengewerkt de heftige gemoedsbeweging bij het twisten ondervonden en de schielijke toeneming eener hartziekte waaraan hij lijdende was.

Het parket heeft besloten tot verzenden van de vrouw naar de Correctioneele Rechtbank, als zijnde beticht van slagen en verwondingen hebbende den dood voor gevolg gehad, zonder inzicht dien toe te brengen.

Vermoedelijk zal de zaak in behandeling komen ter 5e Strafkamer op Donderdag 30 December.

Om goedkoop aan boter te geraken

Een persoon was beticht, onder eenen wagen uit, eenen korf boter te hebben willen stelen. Een ander had het gezien en riep: « Houdt den dief! »

Hierop had de eerste den tweede 'nen « opstomper » gegeven om hem te doen zwijgen.

Dit tooneeltje viel voor op de Oude Vaartplaats.

Hij wordt veroordeeld tot 2 maand gevang en 26 fr. voor de poging tot ontvreemding en nog tot 2 maand voor de slagen.

Justicius.

BURGERLIJKE STAND VAN ANTWERPEN

Overlijdens van 21 December 1915

Mannelijk geslacht: C. Van Ouytsel, winkelier, 65 jaar, echtg. van J. DHeu, Zwart Zusterstraat, 14. — J. Paulussen, meubelmaker, 31 jaar, echtg. van E. Crauwels, Nationalestr., 48. — 1 kind beneden de 7 jaar.

Vrouwelijk geslacht: A. Van Kuyck, 77 j., wed. van C. Aernouts, Lge Looybroeckstr., 113. — M. Hoofs, z. b., 73 j. wed. van P. Van der Wyden, Paardenmarkt. — A. Hellemans, 39 j., echtg. van P. Van Dyck, te Borgerhout. — S. D'ainé, 80 j., wed. van P. Aerts, van P. Peeters, echtg. van A. De Greef, Hollandschestr. — 1 kind beneden de 7 jaar.

Overlijdens: Mann. gesl.: 3. Vrouw. gesl.: 5. Totaal: 8.

Geboorten: Mann. gesl.: 8. Vrouw. ges.: 4. Totaal: 12.

†

Mijnheer Joannes Baptista VAN DYCK

weduwnaar van Mevrouw

Maria Theresia VERNIMMEN

geboren te Morteel, den 13 November 1825, is overleden te Borgerhout, den 20 December 1915, na bediend te zijn van de H.H. Sacramenten.

Ued. wordt verzocht den plechtigen lijkdienst bij te wonen, op Donderdag 23 dezer, te 10 uren, in de parochiale kerk van O. L. Vr. ter Sneeuw, alsook in de Baarmissen welke zullen geschieden in voornoemde kerk van 27 December tot 5 Januari inbegrepen, om 7 1/2 ure (Zondag uitgenomen).

Men vereenige ten sterfhuize, Oedenkovenstraat, 67, ten 9 1/2 ure.

De begrafenis zal plaats hebben te Deurne.

Zij bevelen zijne ziel in uwe gebeden.

Borgerhout, 20 December.

P. Bos, best. van begraf. Pollepelstr. 5. 1177

†

Mijnheer Josephus Antonius VAES

geboren te Kessel op 11 Januari 1863, is godvruchtig in den Heer ontslapen te Antwerpen op 21 December 1915, ten 4 ure 's morgens, na bediend te zijn van de H.H. Sacramenten der Stervenden.

Ued. wordt verzocht den lijkdienst bij te wonen welke zal plaats hebben op Donderdag 23 dezer, te 9 uur, in de parochiekerk van den H. Eligius.

Vereeniging ten sterfhuize, Handelstraat, 19, te 8 1/2 uur.

De begrafenis zal plaats hebben op het Kielkerkhof.

Zij bevelen zijne ziel in uwe gebeden.

Antwerpen, 21 December 1915.

Jos. Thomas, begraf. Lge Beeldekensstraat 282. — Tel. 965. 1176

SPORT

WINDHONDEN-RENNEN

« Mon Plaisir » Wilrijckscheplein

Uitslagen der koersen van Zaterdag, Zondag en Maandag l.l.:

Zaterdag 18 December:

1e koers: 1. Mlle Nitouche, 180; 2. Zut, 187. Tijd: 13 sec. 3/5.

2e koers: 1. Frida Cary, 220; 2. Office, 217. 14.3.

3e koers: 1. Yvonne, 203; 2. Royal Fort, 209. 14.4.

4e koers: 1. Tigre, 176; 2. Darky, 180. 14.

5e koers: 1. Pégoud, 203; 2. Office, 217. 14.4.

6e koers: 1. Tigre, 177; 2. Mlle Nitouche, 180. 14.

7e koers: 1. Yvonne, 205; 2. Palatinat, 189. 15.1.

8e koers: 1. Blanco, 181; 2. Kiss, 195. 13.4.

Zondag, 19 December:

1e koers: 1. Dena, 170; 2. La Flèche, 171. Tijd: 14 sec.

2e koers: 1. Golden Fly, 205; 2. Office, 214. 14.3.

3e koers: 1. Selika, 214; 2. Lisette, 190. 15.

4e koers: 1. Kiss, 195; 2. Fishcurer, 198. 14.

5e koers: 1. Golden Fly, 208; 2. Office, 214. 14.4.

6e koers: 1. Zut, 187; 2. Prince Royal 187. 13.4.

7e koers: 1. Royal Fort, 209; 2. Yvonne, 209. 15.3.

8e koers: 1. Elisa, 190; 2. Matinée, 186. 14.

Maandag 20 December:

1e koers: 1. La Flèche, 171; 2. Little Jane, 172. Tijd: 14 sec.

2e koers: 1. Slow Girl, 192; 2. Pégoud 203. 14.2.

3e koers: 1. Royal Fort, 212; 2. Selika 217. 15.

4e koers: 1. Lady Anny, 184; 2. Zut, 188. 14.1.

5e koers: 1. Scout, 203; 2. Office, 214. 14.3.

6e koers: 1. Teddy, 191; 2. Elisa, 191. 14.1.

7e koers: 1. Yvonne, 209; 2. Selika, 217. 15.1.

8e koers: 1. Darky, 180; 2. Zut, 188. 13.3.

Volgende koersdagen: aanst. Donderdag, Zaterdag en Zondag, telkens om 2 u. 30 (torenuur).

Hoofdprijs in het gelukkigste geval: Een millioen	Men biede het geluk de hand!	De prijzen zijn door den Staat gegarandeerd.

Eerste Trekking: 6 JANUARI 1916

UITNOODIGING TOT DEELNEMING IN DE KANSEN van de door den Staat Hamburg gewaarborgde

GROOTE GELDLOTERIJ

Deze Loterij bevat

100,000 Loten en 46,028 Prijzen,

zoodat bijna de helft van alle loten zeker winnen moet.

Door een onlangs afgekondigd besluit der Regeering is deze loterij, tengevolge van een kapitaals-uitbreiding, veel verbeterd, zoodat zij nu grootere prijzen heeft dan eenige andere loterij ter wereld.

De grootste prijs bedraagt in het gelukkigste geval:

Een Millioen Mark=1,250,000 Frank

resp. M. 900.000	M. 830.000
890.000	820.000
880.000	810.000
870.000	305.000
860.000	303.000
860.000	302.000
840.000	301.000

en vele andere Hoofdprijzen. Tezamen bevat deze loterij 46.028 prijzen, ten bedrage van ongeveer

14.000.000 Mark=17.000.000 Frank

welke in 7 trekkingen ter verloting komen. Deze trekkingen hebben plaats met tusschenruimten van ongeveer 3 weken volgens het officieele Plan met het staatswapen voorzien, dat alle bijzonderheden bevat, benevens de juiste lijst der prijzen en de ambtelijke vastgestelde inleggelden voor elke trekking.

Voor de eerste prijstrekking, die officieel is vastgesteld, bedraagt het inleggeld:

Mark 10 of Frs. 12.50 voor 1 geheel lot	Mark 5 of Frs. 6.25 voor 1 half lot
Mark 2.50 of Frs. 3.15 voor 1 kwart lot	

De loten worden alleen verzonden tegen vooruitbetaling, en wel tegen den officieel vastgestelden prijs, zonder toeslag.

Het officieele plan, welk ik **op aanvraag gratis verzend**, wordt aan iederen deelnamer toegezonden, alsmede ook de officieele trekkingslijst, welke prompt na de trekking wordt verzonden, met het eventueel gewonnen bedrag.

De winstbedragen worden betaald per aangeteekenden brief in Banknoten of door cheque op uwe bank. Ik kan tot mijn genoegen constateeren, dat door mijne sedert 1872 bestaande firma, reeds veelmalig naar alle werelddeelen de grootste prijzen dezer loterij zijn uitbetaald.

Alle opdrachten worden prompt en nauwkeurig uitgevoerd en ik verzoek beleefd deze met het oog op de ophanden zijnde trekking vóór den 31 DECEMBER te zenden aan

Samuel Heckscher senr.,
Bankier en Wisselkantoor,
Hamburg. (No. 751) Duitschland

BESTELBRIEF

Den **Heer Samuel Heckscher senr., Bankier en Wisselkantoor, Hamburg. (No. 751)**

Gelieve mij te zenden .... lot, voor hetwelk is hierbij ingesloten het bedrag van Mk .... volgt per postwissel per rembours te beschikken.

Naam en woonplaats: .....

(Volledig en duidelijk .....

adres s. v. p.) .....

VOETBAL

Amical Sporting Club Merxem

De vermaarde struikelsteen kostte Zondag ll. aan de nog nooit overwonnene Antwerpploeg één puntje, en in de tweede afdeeling aan Antverpia de beide punten. Onze jonge mannentjes verdienden wel een goal, daar ze in de tweede time ver de baas waren. De uitslag (0—0) kenmerkt hunne hardnekkigheid.

Het eerste elftal, zeer volledig, sluitend als één blok, bezield met het heilig vuur, kost wat kost de overwinning te behalen, heeft Antverpia niets meer gegeven als de gelegenheid de eer te redden. In vliegende vaart loopen de onstuimige voorwaartsen, in gesloten gelederen naar 't vijandelijk kamp, breken door de verdedigingslinie en 't doelen blijft niet uit. Antverpia's spelers echter loopen zich te pletter op de rotsvaste achterhoede, in prachtvorm, van Amical. Zonder rust en verpozen beukt onze voorlijn op vijands linies, mat de verdedigers door hardnekkige aanvallen af en als de onberispelijke heer Jacobs het einde fluit, winnen de onzen welverdiend met drie om nul.

ZWEMMEN

Het groot liefdadig sport- en kunstfeest der Antwerpsche Zwem- en Redding-Vereeniging

Zondag a. s., te 4 ure (torenuur), heeft in het Antwerpsch Badhuis der Lange Gasthuisstraat, het groot liefdadig sport- en kunstfeest plaats, ten bate van het Werk der Kantien, voor behoeftige krijgsgevangenen in Duitschland, met de welwillende medewerking der Juffers Mathilde Moreaux, Jeanne Lundgren, Alice Martens; MM. Gustaaf Cnaepkens, Martin Peuss, Tony Vaes, Jaak Deiteren en de Zwemkringen Cercle Natation de Bruxelles, Antwerpsche Zwemclub en Otterclub.

Alle sportproeven zullen heel belangwekkend zijn: de 100 m. streekzwemmen; 100 m. snelzwemmen; wedstrijd om schoon springen voor den prijs van Antwerpen; de gezamentlijke zwem- en reddingsoefeningen; het ploegzwemmen, en als bijzonderheid de ontmoeting in Water-Polo voor eerste afdeeling tusschen het eerste zwemtal van den Cercle Natation de Bruxelles en dit der A. Z. R. V.

De prijzen der plaatsen zijn gesteld aan 0.50, 1, 2, en 5 frank.

De opening der deuren zal stipt te 3 ure (torenuur) geschieden.

Officieele lijst der gesneuvelde Officieren en Soldaten van het Belgisch leger

Vervaardigd volgens alfabetische orde.

(Vervolg)

26729. Hansen G. P. J. H., sold., 14e lin., begr. te Boortmeerbeek.
20052. Hansen Hub., sold., 14e lin., begr. te Ermeton-sur-Biert.
51693. Hansire V., sold. 12e lin. 4/1, van Grivegnée, begr. te Rhees.
Haquenne Adelin, sold., art.,van Neuville, begr. te Neuville.
Harang D. F., sold., 6e lin., van Anderlecht, begr. te Altenrode-Weser.
21130. Hardebise N. J., sold., 14e lin., van Wanse, ov. en begr. te Ougrée.
35901. Hardy O. J. B., sold., vestingart., van Luik, ov. 5/6-8-14, begr. te Fléron.
24387. Hardy Serv. Jos., sold., 14e lin., van Louveignée of Sprimont, begr. te Luik.
Harpignies Albert, sold., van Gosselies-Molles. ov. te Tienen, Aug. 1914, in de ambulance der Grijze Zusters.
Hary, onderluiten., begr. te Wespelaer.
56956. Hasaerts Marcel, sold., 8e lin., van Genval, begr. te Waranant.
22907. Haslat Gust. Lod., sold., 13e lin., begr. te Ermeton-sur-Biert.
15728. Hassebroucq Hub. Jos. Ch., onderluit., 23e lin. 3/3, van Wytschaete, ov. te Antwerpen, 24-9-14.
58775. Hatto Bruno, sold., 5e lin. 2/4, ov. 13-9-1914, begr. te Leuven.
5237. Haulot Karel, serj., 9e lin., van Jemelle, 19 jaar, ov. te Antwerpen, 17-9-14.
56621. Hans Martin, kompor., 11e lin., 26 jaar, ov. te Blaesvelt, 9-11-14, begr. te Etterbeek.
57328. Hautecierdt, sold., 12e lin., van Fontenoy, begr. te Seraing, kuil 3.
56897. Hautekiet, sold., 3e lin., van Oudenburg, begr .te Cappelle-Dixmuide.
56951. Hautfenne J. B. Ph., sold., 9e lin., van Etterbeek, 22 jaar, ov. en begr. te Luik.
Hauttier Eug., sold., 22e lin., van Morlanwelz, begr. te Ste-Margriet-Hauthem.
57907. Haverbeke M. P. J., sold., 2e lin., van Thielt, begr .te Ste-Margriet-Hauthem.
45236. Haverbeke M. P. J., sold., 2e lin., van Kortrijk, begr. te Neerlinter.
52417. Havermans O. of C., sold., 12e lin., van Antwerpen, begr. te Rhees.
Havrenne J. B., sold., 22e lin. 1/3, ov. en begr. te Bunsbeek.
55727. Hazée G. J., sold., 5e lin., van Ouffet, begr. te Wilsele.
Hecq, kapit. komm., 7e lin., begr. te Kessel-Loo.
57865. Hector Benoit, sold., van Lauwe, begr. te Ste-Margriet-Hauthem.
22987. Heeren Emiel, sold., 34e lin. 2/2, van Gent, 26 jaar, ov. te Chenée, 6-8-14, aldaar begraven.
59344. Heeren Leop. Jos. H., sold., 1e lin., van Etterbeek, begr. te Boom.
17266. Hegmans Pieter Jan, sold., 2e lans. verv. voerkoms, van Hamont, begr. te Rhees.
Heinkels, sold., 10e lin., begr. te Leuze.
Hellemans, kanit., bereden artill., van Elsene begr. te Queue-du-Bois.
Hellemans G., sold., van Seveneecken, begr. te Mechelen.
Hellings Karel, sold., van Berchem, ov. en begr. te Wilryck.
Helsen Arthur, sold., begr. te Duinkerke.
Hembrechts Frans, sold., 7e lin., van Nieuwkerken-Waas, begr. te Holsbeek.
Hemlet, sold., vestingart., ov. in de ambulance te Luik, Sept. 1914.
Héncart, kommand., begr. te Bouchout.
Hendrickx, sold., lin., ov. te Moere, 22-10-14.
51678. Hendrickx, sold., 9e lin., van Antwerpen, ov. fort Barchon, begr. te Wandre.
28069. Hendricks Karel, sold., 1e jag. te voet, ov. te Luik.
49469. Hendrickx Jos., sold., 2e jag. te voet, van Geet-Betz, 27 jaar, ov. te Antwerpen, 16-9-1914.
51158. Hendrickx Jules, sold., 8e lin., van Antwerpen.
Hendrickx L., sold., 1e karab., van Wommelghem, begr. te Thildonck.
59736. Hendrickx Willy, sold., 17 jaar, ov., te Antwerpen, 3-10-14.
Henkart, duiten., begr. te Herenthals.
54559. Hennegbien A., sold., 7e lin., van Vorst-Brussel, ov. en begr. te Kessel-Loo.
30323. Hennequin L., sold., art., van Nivelée, begr. te Seraing, kuil 1.
52348. Hennesy, van St-Joost-ten-Oode.
Henquin Lod. Aug., wachtmeester, art., begraven te Luik.
Henrard René, serj., 11e lin., 2/3, van Ixelken, 20 jaar.
57150. Henri Gabriel, sold., 5e lin., van Etterbeke, ov. te Rotselaer, kuil 29.
22291. Henrot G. F., sold., 14e lin., van Amay, begr. te Boortmeerbeek.
59291. Hens Albert, sold., 5e lin., van Wijnbroeck, begr. te Rotselaer.
59212. Hens Albert, sold., 5e lin., van Wijnbroeck, begr. te Rotselaer.
193. Hens H., sold., 2e karab., van Deurne, begr. te Thildonck.

(Wordt vervolgd.)

Het oude adres der
MODERN SCHOOL
was HOPLAND, 19
Thans bevindt ze zich daar niet meer, sinds 1 November 1915 werd zij overgebracht naar de
41, MEIR, 41
Private lessen en gezamenlijke leergangen van
LEVENDE TALEN en HANDEL
KOSTELOOS inlichtingen en proefles.
41, MEIR, 41. 663

L. CARREE
Gedipl. vroedvrouw 1ste klas
Raadpleging. Pension Veluwestraat 1/16
MECHELEN

DEELGENOOT GEVRAAGD
met minstens 25.000 fr. kapitaal in goede winstgevende zaak. Rijke broodwinning. Schrijv. W. W., bureel gazet 448

PELSEN
Schoone en goede kwaliteit van pelsen en moffels te koop, aan voordeeligen prijs. 22, Zeedelingenstr., Borgerhout. 1077

Den 1n en 15n van iedere maand aanvang van nieuwe gemeenschappelijke leergangen, 6 fr. per maand 2 lessen per week
FRANSCH
ENGELSCH
BOEKHOUDEN
SNELSCHRIJVEN
MACHIEN-SCHRIJVEN
ingericht door de
ENGELSCHE SCHOOL
Bijzondere lessen 2 fr. per les
58, WELVAARTSTR. (Gerechtshof) 563

Institut Rachor
Lange Nieuwstraat, 10 (Beurs)
Bijzondere afdeeling voor Jongelieden en jonge Juffers
Snelschrift
Schrijfmachine
Boekhouden — Talen.
529

Jnes Hmes et Filles préparez-vous en qui mois à l'examen de
STENO-DACTYLOGRAPHE COMPTABLE
INSTITUUT RACHOR
10, Longue rue Neuve
Anvers (Bourse)
Inscriptions ch. jour 818

Vraagt overal de 1e aflevering van
OORLOGSVERHALEN
uit den tegenwoordigen oorlog 1914-1915
Dit werkje bevat zeer merkwaardige verhalen over gevechten in ons land, alsook zeer belangrijke brieven van Soldaten.
PRIJS: 10 CENTIEMEN

WAAROM ZE LATEN TREKKEN
als in eenige minuten
de hevigste
TANDPIJN
ZENUWKOORTSEN
en
HOOFDPIJN
overmeesterd zijn met de
POEDERS VAN Dr COLSON
Laureaat — Professeur der Hogeschool te Londen
De doos van 12 poeders: 1 frank; van 30 poeders: 2 fr.
Zuid-Volksapotheek
136, BREDERODESTRAAT, ANTWERPEN
VERKRIJGBAAR EN ALLE GOEDE APOTHEKEN
Opgepast voor namaaksels. 1097

TE KOOP
3000 ledige blikken doozen voor 1/2 kgr., aan laagste prijs. 40 nieuwe ledige kisten. Volledige winkel-installatie. 55, Breydelstraat. 1120

19, HOPLAND
School van
Levende Talen
Den 1n en 15n van iedere maand aanvang van nieuwe leergangen
ENGELSCH
FRANSCH
SPAANSCH
BOEKHOUDEN
DACTYLOGRAPHIE
STENOGRAPHIE
Fr. 5.— per maand 2 lessen per week
Dagelijks bijzondere leergangen voor Dames of Heeren.
KOSTELOOS prospectus met inlichtingen. 925
19, HOPLAND, 19

CARBURE
LAMPEN EN BEKKEN
Vermindering voor voertuigverkoopers, alsook Heeren- en Damesvelos in okkasie en alle benoodigdheden; ook brand- en smeerolie, soupape en colle, buiten- en binnenbanden. Steenhouwersvest, 46. 744

HOLLANDSCH HANDELSHUIS
Groote Markt, 32
St. Gummarusstr., 7
blijft altijd het beste en vertrouwdste adres, voor fijne onvervalschte levensmiddelen van eerste behoefte, aan de voordeeligste prijzen, zooals:
Echte Natuurboter
Koffie, Bitterpeeën
Peperkoek, Kaas, enz.
Proef de waar en vergelijk de prijzen. — Aanzienlijke vermindering voor voortverkoopers. — Men bestelt ten huize. 1121

Meubelen
Totale Uitverkoop
Tot Januarimoet alles weg! — 50 slaap- en eetkamers in eik, notelaar en mahonie L. XV Ls XVI, moderne. Ook enkele meubelen met 50 t. h. vermindering, ook voor handelaars. Franco levering. Komt zien de prijzen in mijn 6 groote vitriens. Profiteert van den oorlog. Meubelen aan halven prijs, van vakman te koopen
89, PALEISSTRAAT, hoek St-Laureysstraat over het Politiebureel, Antwerpen-Zuid
Winkelhuis met zes groote vitrienes en kwartiers aan oorlogsprijs te huren of Affaire over te nemen. Verzekerde broodwinning en vast klienteel. Prijs volgens inventaris. Paleisstraat, 89. 1105

GRATIS
te huren, best gelegen benedenhuis (winkel- of renteniershuis). Leopold de Waelstr., 5. Te bevr.: De Bornestraat, 2/8. T/S. 1060

A LOUER GARNI
bel appartement garni, situation magnifique, proximité Banque, Palais de Justice Prendre adresse bur. journal. 1167

TE KOOP PER OCCASIE
een beste poney met getuig Buggy en demi tonneau eeoutchouté, met kap, adres: Frans Van Hombeeckstraat, 10, Berchem-Antw. 1141

GEVRAAGD
faktoer voor garsten- en stout-brouwerij, met kennis van zaken om klienteel der brouwerij te bedienen, moet zelf ook wat klanten hebben. Adres gazet. 1160

Meubelen
Eetkamers en slaapkamers massieven eik, mahonie, notelaar, te beginnen van 225 fr. tot 325 fr. waarde van 600 fr., alsook enkele stukken aan halve prijs. 76, Lange Kievitstraat, bij de Pelikaanstraat. 1124

OVER TE NEMEN
Café-Restaurant rond de Middenstatie, zeer goed gelegen. Schr. bur. blad, letters A. C. 26. 1178

VROUWEN
de remedie van Dokter CARLOS is onfeilbaar tegen smartelijke, onregelbliivende en onregelmatige
MAANSTONDEN
Zekere uitslag, zonder gevaar. — De doos 10 frank, de 1/2 doos 5.50 fr. — Bescheiden opzending tegen postbon. Zuider Volksapotheek, 126, Brederodestraat, Antwerpen. 118

EAU DE MELISSE DES CARMES DE PUTEAUX
Het meest vermaarde van allen. Eenig, steeds onfeilbaar geneesmiddel. ONOVERTREFBAAR tegen Beroerten, Zwakten, pijnlijke Spijsverteringen, Hoofdpijn, Tandpijn, Bewusteloosheden, enz., ens.
DE FLESCH: Fr. 1.25
Te verkrijgen in alle apotheken van het Land.
LABORATOIRE « THISSEN », 83, Chaussée de Forest, Brussel.
Voornaamste depothouders: Antwerpen, Breedenraedt Debeul, Maquinay. — Brussel: Christiaens Ainé, André & Antoine, Genotte. — Charleroi: Apotheek Rasaart, rue de Marcinelle. — Gent: Apotheek Depaenemaeker. — Luik: Kremer, Vivario, Goffin & fils, Goossens, Tummers. — Namen: Apotheek Dieudonné, rue de Fer. 172

GEHEIME ZIEKTEN
WATERORGANEN
BLAAS-NIEREN
20 JAREN BIJVAL
De WITTE CAPSULEN van Dr Davidsen genezen radikaal zonder werkverlotting, op alken ouderdom en bij beide geslachten, alle ziekten en inflammatiën der waterorganen, Blaas en Nieren, Pisbuisvereenigingen, Landspijnen, steen, troebele, pijnlijke- of brandende waters, speen. Neemt geene mistukking, zelfs bij de ergerlingen en in de ergste gevallen.
3.50 fr. de doos. Apotheken, 15 rue des Croisades, Brussel; De Beni, 97, Lange Nieuwstraat, en Broedenraedt, Charlestr. 2, Antwerpen.

Naaister (tailleuse)
biedt zich aan. Gaat ook aan huis werken. — Zich wenden A. D. O. bureel van dit blad.

Paarden- en Veevoeder
Aankomst, Donderdag 16 dezer, met motorboot « Bato III », aan de Waalsche kaai, van 40.000 kgr. allerbeste peën (wortelen), geschikt voor huishoudelijk gebruik en voor veevoeder. — Prijs: 15.50 fr. de 100 kilogr.; ook Prima voederbeet (Betterave), aan 6.75 fr. de 100 kilogr. — Hooi en Strooi.
Te beginnen van Zaterdag 10 dezer is het magazijn, 98, Ballaerstraat, alle dagen open van 8 1/2 tot 12 uren. Men aanvaardt bestellingen van heden af.
De leveringen van 1000 kilogr. zijn vrachtvrij. — Voor leveringen van 100 tot 1000 kil. fr. 0.25 vervoerkosten per 100 kilogr.
VAN DEN ENDEN & Co.
71, Kipdorp
98, Ballaerstraat 1123

50 MINDERBROEDERSRUI 50
Centraal Wisselkantoor
Bijkantoor te ROOSENDAAL, Brugstraat, 24
GEEFT DE HOOGSTE KOERS VOOR ALLE BETAALBARE **COUPONS**
COUPONS JAPAN vervallende December 1915; CEDULAS vervallende Januari, Februari en Maart 1916 worden reeds uitbetaald.
Koopt alle titels, loten, aktiën en obligatiën tegen de hoogste prijzen, alsook vreemd geld.
50, MINDERBROEDERSRUI, 50, ANTWERPEN 667

PROEFT EN OORDEELT
EXTRA STOUT & PALE-ALE
der Brouwerij « DE BARREEL »
TE WILRIJCK
Gekend voor
haren fijne en smakelijke Bieren
Geleverd in vaten
van 40, 80 en 150 liters
Spoedige en goede bediening
1150

VROEDVROUW Diploma van 1e klas in Frankrijk en in België
GEWEZEN ASSISTENT-ARTS
gewaarborgd vrij van alle gevaar
MATIGE PRIJZEN
14, MARTELAARSPLAATS, 14, BRUSSEL
Noordstat. gaat uit in de Nieuwstraat 668

VRAAGT
AAN ONZE VERKOOPERS
den pas verschenen
ALMANAK
voor groot en klein
1916
Bevat allerlei nuttige raadgevingen en inlichtingen, benevens kluchtige en ernstige verhalen, en
Kost slechts 10 Centiemen
Overal in elk huishouden.
EENE PRACHTIGE PREMIE WORDT AANGEBODEN AAN IEDEREN KOOPER, IN DEN VORM VAN EEN NIEUW VERMAKELIJK GEZELSCHAPSPEL.
Te verkrijgen bij onze verkoopers en in alle dagbladwinkels.

HELPT
ons voor aan werk; werk voor die menschen op dit oogenblik bezeerd brood; aan deze tijden lage prijzen uwe kleedingstukken, mantels, pardessus, dekens, tapijten, enz., enz., verwen of wasschen in de steenverwerij
A. VAN WEEREN
Mechelschesteenweg, 93; Kunstlei, 58; Vondelstraat, 8; Kasteelpleinstraat, 67
ROUWZWART IN 12 UREN 105

Waar is het grootste en goedkoopste magazijn van Meubelpapieren der Stad en omstreken?
WEL, IN DE ABDIJSTRAAT, 231!!!
Van heden af, buiten alle konkurrentie, en zoolang den somberen tijd duren zal, geef ik U de gelegenheid uwe kamers en huizen te behangen aan zeer lagen billijken prijs, te beginnen van Fr. 3.00 per kamer, in elke gelaceerd met 2 kamers te laten placeeren). — Fr. 4.25 per kamer voor de schoone laatste moderne dessins in meubelpapier van alle stijlen en tinten, ook voor personen die in bloc verscheidene kamers laten behangen, daar geef ik nog een groote vermindering aan.
Onmogelijk tegen mijn Huis te konkurreeren.
Komt en bezoek mijn magazijn en besichtigt mijne uitstelling en dan kunt U oordeelen. Het is iets dat alles overtreft.
Alles naar de ABDIJSTRAAT, 231!
Antwerpen-Kiel
Stalen worden overal ten huize besorgt op aanvraag.
1125 Men zegge het voort a. u. b.

Roepzaal 'MARNIX
2, Terrasstraat
(Hoek Kasteelpleinstraat)
Voor den verkoop van MEUBELEN, KUNSTVOORWERPEN, SCHILDERIJEN, enz., wende men zich tot de roepzaal « Marnix ».
Bestuurder: J. B. LAMBRECHTS
INKOOP, VERKOOP VERWISSELING, SCHATTINGEN
Men geeft geld als voorschot 630

Verkoopers of depothouders voor « HET VLAAMSCHE NIEUWS » kunnen zich aanbieden op het bureel van het blad: ROODESTRAAT, 44.

BROODWINNING
OVER TE NEMEN
Welgekaland. boter en kaashandel en sigarenwinkel, alsook eene volledige inrichting voor kiekenkweekerij met 4000 vierk. met. land bouwgrond, gelegen op steenweg van Cappellen. Goede verbinding tram en trein. — Adres: bureel van dit blad. 1166

Te Huren Terstond
Te Merxem: Zeer schoon burgershuis: salon, eetkamer, veranda en keuken; op het eerste verdiep drie kamers; grooten hof, (tram aan de deur); ingericht met gaz, aan 25 fr. per maand.
Te Borgerhout: Schoon modern burgershuis met hofje: vier groote plaatsen gelijkvloers; drij plaatsen op het eerste verdiep; mansarde, zolder en kelders; gaz en water, aan 30 fr. per maand. — Zich te wenden: Draakplaats, 4. 1046

PERELIERKEN en GINNEGINNEKEN

door

Karel VAN DEN OEVER

— Wel neen, Ginneginneken, nog eenige stannen en we zijn er.

En waarlik, bij 't keeren van een langen gang, woei ineens een dauwkoele lucht in tochtige waaiingen rond hen heen zoodat de vlam van den terpentijnstok in schuine schokskens waggelde en de snoor in rappe warreling naar den grond sloeg.

Heel in de verte grauwde een grijsnatte schemering met twijfelende klaarten langs de eerden wanden binnen, lijk een melkig licht door een doove ruit, en Ginneginneken kon nauwelijks een slanpen kreet van verrassing in heuren mond versmoren.

— Hier zijn we er, Ginneginneken, zei Perelierken met klare en blije stem, in de allerschoonste rust, en meteen wierp hij zijn spokende toorts tegen den grond zoodat de sintels regenend wegspatten.

Hij zette er zijn voetje haastig op en doofde de leste sperkels krakkend uit.

Dan trad hij met Ginneginneken buiten in de koelweerige lucht, ging nog een werzelig bestruikt boschken door en bevond zich op den eenzamen top van den Muizenberg, waaronder de wijde heide lag.

Een blijlichte zucht ontsnapte uit Ginneginnekens mond en een zoetheuchelike glimlach roerde heur wangen: ze voelde dat ze waarlik verlost was en dankbaar en woordeloos bezag zij teeder Perelierken die heur bewonderend over de schoone streek wees...

De dag hing er allengerhand in den Oosten te wolkgrauwen over de grijsmoorige heide en donkervegende masteboomen uit; de leegte beneden zat nog wazig weggedoezeld en de endelooze verte hing vol grauwblauwe nevelen lijk een dikgespreide wierook die dweers en over de mastebosschen in uitgebeten reepels scheurde en vouwde...

't Oosten zelfs trok door de grauwte een bleekwitte scheur waaruit een doode klaarte schemerde lijk uit glazen oogen en op den top van den Muizenberg glom reeds die flauwe brand in een smoorblinkende wademing.

Zwijgend bezagen Perelierken en Ginneginneken eenige korte stonden dit grijsgrauwe voorspel van den wellustigen zonneschijn op de heide, dan tertten ze door een nauwdraaiend wegelken den Muizenberg af en trokken beiden peizend door de heide naar 't verre koninklike land van heur wachtende vader.

In de zoetgrijzende verte, tegen een donker mastenbosch, leek Ginneginneken wel een wandelend wit gespook en Perelierken een krochtig heksenmanneken, terwijl het blijweetig getierelier eener fluit ineens in flauwe tonen de rustige delling van den Muizenberg stoorde...

EINDE.

TIJL UILENSPIEGEL

Het vroolijk en avontuurlijk leven van Vlaanderen's guitigen filosoof

Hans had onwillekeurig het gevest van zijn degen gegrepen, bij den angstkreet van den knaap, doch nu lachte hij hartelijk om zijn eigen gebaar.

Hij ging op de twee spoken af; het waren twee oude wapenrustingen uit middeleeuwsche tijden.

— Kom eens kennis maken met de spoken, Tijl! en hij sloeg met de platte hand op het holle pantser. Ja, ventje, dat zijn nu de spoken, gelooft me. Hier wordt mee gespookt.

Tijl was schuw en omzichtig genaderd. Heel nauwkeurig bezag hij nu het stalen tuig uit een hollen helm, een pantser en dijstukken op een soort van schraag opgesteld.

— Dat zijn ze allebei, Tijl. Ziet gij het nu?

— Jawel... maar...

— Maar wat?... Kijk eens, en hij nam er het hoofd af. Verstaat ge nu hoe zij hun hoofd laten vallen? Zijt ge nog niet gerust?

— Niet heelemaal, Hans. Wie weet komen de geesten te middernacht niet in die pantserspoken en zullen die dan bewegen en ons den nek omwringen.

— Kijk eens hier, jongen... Zie, ze staan elk op een wagentje met wieltjes en hier is het touw... Ge ziet, ik kan er mee rond rijden...

— 't Is waar! knikte Tijl al geruster. Nu begin ik het ook te gelooven.

— Wacht maar eens tot straks, dan zult ge wat zien!

— *'k Heê leute!* lachte Tijl.

— 't Zal nog beteren, mijn jongentje, 't beste moet nog komen!

— Ik ben blij dat ik mee gekomen ben, besloot Tijl.

De knaap was nu op zijn gemak en begon rond te snuffelen. Hij trok een ingemaakte kast open... toch verschoot hij weer...

Daar zag hij in de donkere diepte der kast twee vale schimmen.

Een kreet ontsnapte hem en werktuigelijk sloeg hij de deur dicht.

— Wat is er? vroeg Hans.

— 'k Geloof dat 't niets is.

— Ik ben er zeker van, maar ge hebt verschoten..

— Er staan precies twee witte spoken, Hans.

Hans, zonder aan een wapen te denken, ging heel gemoedelijk en rustig naar de kast met zijne lantaarn, trok haar open en liet er een lichtstraal binnen vallen.

— Ja, lachte hij, twee witte spoken... en hier is er één van.

Hij haalde een lange wittigheid te voorschijn.

— Wat is 't? vroeg Tijl.

— Een laken, beste jongen... en hier is 't andere! Begrijpt ge?

— Daar spoken ze mee?

— Ge zijt er. Vreest ge nu nog?

— Al minder en minder.

— Ik wed dat ge hier al alleen zoudt durven blijven!

— Toch nog maar half, Hans.

— Zoek nog maar eens rond. Wie weet wat vindt ge nog.

Tijl volgde des te gretiger den raad daar hij niet beter vroeg, want hij brandde van nieuwsgierigheid om meer te vernemen van de geheimzinnige wezens die daar rondwaarden.

't Was hem al zoo ver dat hij inwendig dacht: als ze nu maar komen!

Hij trok nog een andere ingemaakte kast open die hij ontdekt had.

— Kom eens lichten, Hans.

Hans kwam met zijn lantaarn.

— Ho! ho! hier is 't beter... flesschen wijn... koud kieken... gebraad... brood en boter, eieren!

— Ge ziet, Tijl, dat het spoken zijn die van smullen houden.

— En van appelen!... Tijl haalde een gerimpeld appeltje te voorschijn en eer Hans het verhoeden kon had hij er reeds de grage tanden ingezet.

— Halt, baasje!... neen, eet nu maar voort.

— Moet ik dat voor de spoken laten?

— Ja, Tijl, want ze mogen aan niets bespeuren dat hier iemand geweest is.

— Er liggen er nog? merkte Tijl op.

Ja, ja, ze zullen hun appelen niet geteld hebben. Maar 't zou tijd kunnen worden, Tijl.

— Als ze nu maar komen.

— Zijt ge er zoo op uit, Tijl.

— Ik ben benieuwd, Hans.

— Goed, jongen, goed. Laten wij nu eens zien. Waar gaan wij ons verschuilen?

Hans onderzocht de plaatsen. Er leidde, in de naburige gang, eene trap naar boven. Behoedzaam trokken ze met hun lantaarntje naar de tweede verdieping, de voorzorg nemende geen spoor van hun aanwezigheid achter te laten.

Hans liet den lantaarnschijn op den vloer vallen, en 't ronde straalschijntje lichtte hem heelemaal af.

— 't Valt niet mee, Tijl. Ik zoek naar een gleuf om dóór te kijken, doch de planken en balken zijn hecht en dicht.

— Ik heb een boor in mijn weitasch gevonden, Hans.

— Goede voorzorg van Anneke, doch de tijd ontbreekt ons om een gat door de zoldering te draaien.

— En wat is dat vroeg? Tijl.

Hij wees op een vierkanten lijn die zich afteekende op den vloer. Midden op het vierkant was er een kleine holte en in die holte een gebogen kram.

— Verduiveld! dat ziet er een luik uit. Laten wij eens verder zoeken in uw weitasch. Hebt ge geen haak?

— Jawel... Hier is er een.

Hans zette zich schrijlings boven het vierkant, vestigde den haak in het oog van de kram en trok... Heel de pand kwam mede. Onder hen was een duistere diepte.

— Prachtig! Wij kunnen al zien wat er beneden gebeurt.

— Maar 't gat is zoo groot... ze zullen het bemerken.

— Neen, Tijl: ze gaan ten eerste niet naar boven gaan kijken en doen zij het, dan is het niet mogelijk dat ze iets bemerken. Het is te duister tegen de zoldering.

— Ik vrees van neen, Hans, vermits zij de ramen zoodanig verlichten dat het in de verte te zien is.

— Gij zijt een schrandere baas, Tijl, en hebt gelijk. Wij moeten voorzorgen nemen.

(*Wordt vervolgd.*)